

**Az összefonódások bejelentési kötelezettsége,
azok magyar és európai (EU és tagállami)
feltételeinek összehasonlítása.**

Dobos Denisz



2013.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	4
1. Az összefonódás-ellenőrzés jelentősége.....	6
1.1. Az összefonódások csoportosítása	7
1.1.1. Az összefonódások csoportosítása azok hatása alapján.....	7
1.1.2. Az összefonódások csoportosítása a megvalósítás módja szerint.....	8
1.2. A fúziókontroll és a bejelentési kötelezettség kapcsolata	11
2. A bejelentési kötelezettség Magyarországon	13
2.1. A Tptv. szabályozása	13
2.1.1. Engedélyköteles-e a tranzakció?	14
2.1.2. Az árbevétel számítása	15
2.1.3. Kinek kell engedélyt kérnie?	15
2.1.4. Az engedélykérés határideje.....	15
2.1.5. A bejelentési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményei	16
2.2. A fúziókontroll-szabályok extraterritoriális hatálya	16
2.3. A bejelentési kötelezettség feltételeinek alakulása a magyar szabályozásban	18
2.4. A bejelentési kötelezettség vizsgálata a gyakorlatban	19
3. A bejelentési kötelezettség az Európai Unióban	21
3.1. A 139/2004/EK rendelet (Fúziós Rendelet).....	22
3.1.1. Az összefonódás fogalmának meghatározása.....	22
3.1.2. A közösségi léptékű összefonódások	23
3.1.3. A forgalom kiszámítása	25
3.1.4. A bejelentések benyújtása	26
3.1.5. Kinek kell bejelentenie az összefonódást?	27
3.1.6. A bejelentési kötelezettség határideje.....	27
3.1.7. A bejelentési kötelezettség elmulasztásának következményei	27
3.2. Az áttételi szabályok.....	28
3.2.1. A közösségi léptékű összefonódások áttétele a Bizottságtól a tagállamok hatóságaihoz	29
3.2.2. A közösségi léptékkel nem bíró összefonódások áttétele a tagállamoktól a Bizottsághoz	30
4. A bejelentési kötelezettség vizsgálata az Európai Unió tagállamaiban	32
4.1. Az „ex ante” hatósági vizsgálat	33
4.2. A bejelentési kötelezettséget megalapozó küszöbszámok a tagállamokban	35
4.2.1. Egyesült Királyság	35
4.2.2. Németország	36
4.2.3. Franciaország.....	37

5. ÖSSZEFOGLALÁS	41
IRODALOMJEGYZÉK.....	42

Táblázatjegyzék

<i>1. sz. táblázat: A EU tagállamaiban érvényesülő küszöbszámok.....</i>	38
---	-----------

Ábrajegyzék

<i>1. sz. ábra: A bejelentési kötelezettség a Fúziós Rendelet alapján</i>	25
--	-----------

Bevezetés

„A jog, uram, jégtükör.

Aki sietni próbál rajta, többnyire lassabban ér célba.”

/Lawrence Sanders/

A dolgozat¹ a „Az összefonódások bejelentési kötelezettsége, azok magyar és európai (EU és tagállami) feltételeinek összehasonlítása” pályázati témakörben készült, és elsődleges célja, hogy eme - első ránézésre bonyolultnak tűnő - témát egységes, átlátható rendszerbe foglalja, és eligazítson a magyar és az európai jogi szabályozásban. A pályamunkát arra figyelemmel írtam, hogy az abban foglalt ismeretek megfelelő segítséget nyújtsanak mind a versenyjog iránt érdeklődőknek, mind pedig a gyakorlati jogászok számára.

A témát abból kifolyólag választottam, hogy a versenyjog napjainkra – modern szóval élve – az egyik „legtrendibb” és egyben legfontosabb jogággá nőtte ki magát, melynek különlegességéhez tartozik, hogy egymástól elválaszthatatlanul, komplex módon foglalkozik joggal és gazdasággal. Emellett mindig is nagy érdeklődéssel figyeltem, hogy a gazdasági hatalmat birtokló vállalatok hogyan tudják befolyásukat még jobban növelni a piacon anélkül, hogy ezáltal a versenyt korlátoznák, azaz miként tudják egyesíteni erejüket úgy, hogy ez ne ütközzön jogszabályba. Mindezek alapján értekezésem célja, hogy összefoglalóan bemutassa - tanulmányaimhoz hűen természetesen a jog oldaláról megragadva - az összefonódások bejelentésével kapcsolatos magyar, uniós, és tagállami kritériumokat, rámutatva a szabályozás hátterére és az esetleges eltérésekre, továbbá a jogi szabályozásból adódó nehézségekre.

Ennek megfelelően a **tanulmány szerkezete** a következőképpen épül fel.

A bevezetést követően rávilágítok az összefonódás-ellenőrzés jelentőségére, melyben kitérek az összefonódások csoportosítására, illetve a fúziókontroll és a bejelentési kötelezettség kapcsolatára. Ezt követően, a második fejezetben az összefonódások bejelentési kötelezettségére tekintettel interpretálok a magyar verseny törvényben meghatározott feltételeket, majd kitérek a fúziókontroll-szabályok extraterritoriális hatályára, illetve a témával kapcsolatban felmerülő gyakorlati problémákra. A harmadik részben a közösségi

¹ A pályamunka elkészítéséért köszönettel tartozom elsősorban az ELTE ÁJK „Polgári jog” és „Európai közjog és politika” c. kurzusok oktatóinak, akiknek köszönhetően felfigyeltem a versenyjogban rejlő izgalmas, érdekességekre, és bele mertem vágni e dolgozat elkészítésébe. Továbbá köszönet illeti az Országgyűlési Könyvtár munkatársait, akik készségesen segítettek eligazodni a könyvek „dzsungelében”. Végül pedig köszönettel tartozom családomnak és kedvesemnek, akik a tanulmány megírása során mindvégig támogattak.

léptékű összefonódások uniós feltételeit vizsgálom, melynek keretében - egyebek mellett - definiálom, hogy mikor minősül közösségi léptékűnek egy összefonódás, és elemzem a bejelentési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeit, majd pedig prezentálom az áttételi szabályokat. A negyedik szakasz az Európai Unió tagállamainak szabályozására fókuszál, gazdasági jelentőségük miatt kiemelten kezelve az Egyesült Királyságot, Németországot és Franciaországot, továbbá elemzem az „ex ante” hatósági vizsgálat biztosításának különböző megvalósulási módjait, végül összehasonlítom - a bejelentési kötelezettségre vonatkozóan - a tagállamok által meghatározott küszöbértékeket. A tanulmányt az elemzés főbb mozzanatainak értékelésével fejezem be.

1. FEJEZET

Az összefonódás-ellenőrzés jelentősége

„A jog mindenkor a győztesé,
kinek hatalmát csak saját törvénye korlátozza.”
/Friedrich Schiller/

A legtöbb modern versenyjogi szabályozásban megtalálható az összefonódások² ellenőrzése, amely mintegy harmadik elemként funkcionál a versenykorlátozó megállapodások és a piaci hatalommal való visszaélés tilalma mellett.³

Az összefonódás-ellenőrzés napjaink gazdasági életében egyre fontosabb szerepet tölt be, amelyet mi sem bizonyít jobban, mint az a tény, hogy az Európai Unió piacán - különösen az új tagállamok felvétele során, illetve azt követően - jellemzően a gazdasági hatékonyság javítása céljából jelentős vállalati tranzakciók mentek végbe, amelyek gyakran a gazdasági társaságok összefonódásában testesültek meg. Ezek az összefonódások, koncentrációk különbözőképpen hathatnak egy adott állam gazdaságára. Egyrészt lehetnek pozitívak, amennyiben megfelelnek a dinamikus verseny követelményeinek és képesek fokozni a gazdaság versenyképességét, javítani a növekedés feltételeit és növelni az életszínvonalat. Másrészt azonban biztosítani kell azt, hogy az átszervezési folyamatok ne okozzanak maradandó károkat a versenyben, ezért az államnak rendelkeznie kell az olyan összefonódások szabályozásáról, amelyek alkalmasak arra, hogy akadályozzák a hatékony versenyt.⁴

A fentiekből következően megállapítható, hogy az összefonódások ellenőrzésének célja egy olyan piaci szerkezet fenntartása, ahol megfelelően érvényesül a verseny. Ennek keretében egyfelől célszerű előre megakadályozni az olyan helyzetek kialakulását, amelyekben szinte adott a piaci hatalommal való visszaélés lehetősége vagy kényszere, másfelől pedig szükséges az olyan piaci szerkezet fenntartása, amely a gazdasági verseny

² Dolgozatomban a „fúzió”, az „összefonódás” és a „koncentráció” fogalmakat felcserélhetően használom.

³ BOYTHA Györgyné- TÓTH Tihamér (szerk.): *Versenyjog*, Budapest, 2010, PPKE JÁK, 185. o.

⁴ SZUCHY Róbert: *Verseny, szabályozás és a hatékonyság- A hatékonyság szerepe az Európai Unió összefonódás-ellenőrzési rendszerében*. In: Nótári Tamás (szerk.): *Ünnepi tanulmányok Sárközy Tamás 70. születésnapjára*, Szeged, 2010, Lectum Kiadó, 425. o.

hatásos működése útján biztosítja, hogy az abból fakadó előnyöket élvezhesse az egész társadalom, különösen a végfelhasználók, a versenyjogi értelemben vett fogyasztók.⁵

Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy a gazdasági élet törvényszerűségeit a jog nem tudja megváltoztatni. A korszerű versenyjogi mechanizmusok a tőkekoncentráció folyamatát ma már nem megakadályozni, csupán ellenőrizni akarják, mégpedig azzal, hogy kiiktatják a káros kinövéseket a rendszerből. A jogalkotó a vállalkozások összefonódására vonatkozó szabályok révén a gazdasági hatalom kialakulását, a koncentrációs folyamatokat kívánja ellenőrizni.⁶

1.1. Az összefonódások csoportosítása

A versenyjogi terminológiában az összefonódásokat két módon szokás csoportosítani. Az egyik rendezési szempont az összefonódás hatása a piacra, amely elsősorban az összefonódások értékelésekor jut szerephez, míg a másik az összefonódás megvalósítási módja a vállalkozások között, amely pedig annak eldöntésében nyújt segítséget, hogy versenyjogi értelemben összefonódásról van-e egyáltalán szó, azaz a hatáskör megállapításához szükséges.⁷

1.1.1. Az összefonódások csoportosítása azok hatása alapján

A fúzióknak alapvetően három fő alaptípusa létezik: a horizontális fúzió, a vertikális fúzió és a konglomerátum típusú fúzió.⁸ A magyar versenyjogi gyakorlat megkülönbözteti még a portfólió típusú összefonódásokat.⁹

- Horizontális összefonódások: ez a fúziótípus a piac ugyanazon szintjén elhelyezkedő, egymással versengő vállalkozások - például két termelő - közötti összeolvadást jelent. Ezen összefonódások okozzák a legtöbb fejtörést a versenyjog számára, mert a megnövekedett piaci koncentráció a márkák közötti (inter-brand) verseny csökkenését eredményezheti.¹⁰
- Vertikális összefonódások: vertikális fúzió jön létre a piac különböző szintjein elhelyezkedő piaci szereplők - például gyártó és forgalmazó - közötti összefonódás

⁵ BOYTHA- TÓTH, 2010, 186. o.

⁶ MISKOLCZI BODNÁR Péter: *A magyar versenyjog anyagi jogi szabályai*, Miskolc, 2011, Novotni Kiadó, 153. o.

⁷ BOYTHA- TÓTH, 2010, 192. o.

⁸ KENDE Tamás- SZŰCS Tamás: *Bevezetés az Európai Unió politikáiba*, Budapest, 2011, Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., 148. o.

⁹ BOYTHA- TÓTH, 2010, 192. o.

¹⁰ KENDE- SZŰCS, 2011, 148. o.

esetén. Ennek versenyjogi szempontból akkor van relevanciája, ha a piac bármely szintjén a többi gazdasági szereplő vonatkozásában kizárja a verseny jelentőségét.¹¹ Megjegyzendő, hogy egyes tranzakciók nem sorolhatóak be egyértelműen egyik vagy másik csoportba annak következtében, hogy mind vertikális, mind horizontális jellemzőkkel rendelkezhetnek. Elképzelhető olyan eset is, amikor nincs is olyan piac, amelyen mindkét vállalkozás jelen van. Az ilyen összefonódásoknak is lehetnek káros versenyhatásai.¹²

- Konglomerátum típusú összefonódás:¹³ a konglomerátum jellegű fúzió azért kerülhet a versenyjog látókörébe, mert a konglomerátumba tartozó vállalkozások hajlamosak „támogatni” egymás termékeit, mégpedig úgy, hogy felfaló árak alkalmazásával a verseny jogellenes korlátozását idézhetik elő.¹⁴ Vagyis a sem versenytársi viszonyban nem lévő, sem vertikálisan nem kapcsolódó „A” és „B” vállalat közötti fúzió megteremtheti a fuzionált „AB” entitás számára azt a lehetőséget, hogy a piaci erejét két eltérő, de kapcsolódó – vagy akár még csak nem is kapcsolódó – piacon a versenytársak kizárására használja.¹⁵
- Portfólió típusú összefonódás: ez akkor merül fel, amennyiben olyan vállalkozások összefonódásáról van szó, amelyek nem azonos termékpiacon vannak jelen, de az általuk gyártott termékek valamilyen szempontból kapcsolódnak egymáshoz, vagy kiegészítői egymásnak (például a fülhallgatók és a hordozható médialejátszó elemek).¹⁶

1.1.2. Az összefonódások csoportosítása a megvalósítás módja szerint

A megvalósítás módja szerinti csoportosításnál a meghatározó kifejezés az előzőleg független vállalkozás. Ha ugyanis ugyanazon vállalkozáscsoportba tartoznak a vállalkozások, akkor versenyjogi értelemben nem jelent koncentrációt a társasági jogi értelemben vett átszervezés, ugyanis ebben az esetben nem jön létre minőségi változás a piacon, hanem csupán a vállalkozáscsoporton belüli átszervezésről van szó.¹⁷ A megvalósítás módja szerint tehát az alábbi típusokat különböztethetjük meg:

¹¹ KENDE- SZÜCS, 2011, 148. o.

¹² Forrás: http://www.gvh.hu/gvh/alpha?do=2&st=1&pg=84&m5_doc=2178&m57_act=7 Utolsó letöltés ideje: 2013. február 21. (12:58)

¹³ A konglomerátum- portfólió hatások témaköréhez lásd például a COMP/M.3732 – Procter & Gamble/Gillette ügy (2005).

¹⁴ KENDE- SZÜCS, 2011, 148. o.

¹⁵ WHISH, Richard: *Versenyjog*, Budapest, 2010, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft., 797. o.

¹⁶ BOYTHA- TÓTH, 2010, 192. o.

¹⁷ BOYTHA- TÓTH, 2010, 196. o.

- Szűk értelemben vett fúzió - egyesülés:

Szűk értelemben vett fúzió akkor jön létre, amikor két vagy több előzőleg független vállalkozás összeolvad. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az egymástól független egyesülő társaságok mindegyike megszűnik, és helyettük egy új társaság létesül, amely immáron jogutódja lesz valamennyi megszűnő társaságnak.¹⁸

- Beolvadás:

Beolvadásról akkor beszélünk, ha két vagy több előzőleg egymástól független vállalkozás közül az egyik a másikba beolvad, azaz „A” és „B” vállalkozások közül „B” beolvad „A”-ba, és ezáltal „B” megszűnik, így a piacon csak „A” vállalkozás marad meg.¹⁹ A beolvadó társaság megszűnése úgy történik, hogy a teljes vagyona egy tőle független átvevő társaságra, mint jogutódra száll át.²⁰

- Közös vállalkozás:

Fontos kiemelni, hogy a közös vállalkozás önálló versenyjogi fogalom, itt tehát nem a magánjogi, illetve a társasági jogi értelemben vett közös vállalatról van szó. Ahhoz azonban, hogy egy közös vállalkozás létrehozása összefonódásnak minősüljön, a közös vállalkozást a létrehozó vállalkozásoknak versenyjogi értelemben kell irányítaniuk. Ez azt jelenti, hogy a közös vállalkozásoknak saját maguknak képesnek kell lenniük tartósan ellátni egy önálló gazdasági társaság minden funkcióját.²¹

- Irányításszerzés:

Versenyjogi értelemben összefonódásnak minősül az irányításszerzés is, tehát, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez további egy vagy több, tőle független vállalkozás egésze vagy része felett.²²

- Egyedüli irányításszerzés:

A Tptv. szerint az alábbiak minősülnek **közvetlen irányításnak**:²³

¹⁸ MISKOLCZI BODNÁR, 2011, 154. o.

¹⁹ BOYTHA- TÓTH, 2010, 196. o.

²⁰ MISKOLCZI, 2011, 154. o.

²¹ Bővebben lásd: BOYTHA- TÓTH, 2010, 197. o.

²² A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 23. § (1) bekezdésének b) pontja.

²³ Vj-90/2012. Az eljáró versenytanács engedélyezte, hogy a Waberer's Logisztika Kft. közvetlen egyedüli irányítást szerezzen a SZEMEREY TRANSPORT Fuvarozási és Szállítmányozási Zrt. felett.

1. *Rendelkezés a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával.*²⁴ A lényeg itt a többségi szavazati jog, ugyanis elképzelhető, hogy egy vállalkozás a részvényeknek például több mint 65 százalékával rendelkezik, azonban ez mégsem minősül közvetlen irányításnak, mivel a részvények – a társasági jogi rendelkezések miatt – nem jelentenek egyúttal többségi szavazati jogot. E gondolatot továbbfűzve „a contrario” ugyanígy elképzelhető, hogy valaki nem rendelkezik a részvények 50 százalékával, azonban az általa tulajdonolt részvények mégis többségi szavazati jogot biztosítanak számára.²⁵

2. *Jogosultság a másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására.*²⁶ A rendelkezés indoka azzal magyarázható, hogy amennyiben a vezető tisztségviselők összetételéről rendelkezhet a vállalkozás, abban az esetben az üzleti döntésekre is hatással lehet, hiszen a vezető tisztségviselők kénytelenek döntéseiket az irányítást megszerző vállalkozás érdekei mentén meghozni, ha azt szeretnék, hogy ne mozdítsák el őket a pozíciójukból.²⁷

3. *Jogosultság szerződés alapján a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására.*²⁸ Az üzleti életben jellemzően szerződésekkel rendezik az üzleti döntések meghozatalának módját.

4. *Tényleges képesség a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására.*²⁹ Esetről-esetre változó annak megítélése, hogy mikor képes egy vállalkozás ténylegesen meghatározó módon befolyásolni egy másik vállalkozás döntéseit.

A Tpvt. értelmében **közvetett irányítással**³⁰ rendelkezik a vállalkozás azon vállalkozás felett, amelyet az általa irányított vállalkozás – vele együtt vagy önállóan – irányít, vagy az általa irányított vállalkozások közösen irányítanak.³¹

²⁴ Tpvt. 23. § (2) bek. a)

²⁵ BOYTHA- TÓTH, 2010, 199. o.

²⁶ Tpvt. 23. § (2) bek. b)

²⁷ BOYTHA- TÓTH, 2010, 199. o.

²⁸ Tpvt. 23. § (2) bek. c)

²⁹ Tpvt. 23. § (2) bek. d)

³⁰ Vj-141/1999. A közvetlen és a közvetett irányítás egyidejű megszerzésére került sor, amikor az UTA Pharma GmbH. közvetlen irányítást szerzett a Westpharma Rt.-ben és közvetett irányítást az Rt. 100%-os tulajdonában álló Cirrusz Befektetési Rt. felett.

³¹ Tpvt. 23. § (3) bek.

○ Közös irányítás:³²

A hangsúly ebben az esetben elsősorban azon van, hogy valamilyen akadály miatt a vállalkozások csak közösen tudják befolyásolni piaci döntéseiket. Közös irányításnak minősül például, ha két vállalkozás egyenlő arányban rendelkezik szavazati jogokkal. Ezáltal – objektív okok miatt – egyikük sem képes meghozni az alapvető döntéseket a másik beleegyezése nélkül. Ugyanígy közös irányítást eredményez, ha valaki vétójoggal rendelkezik az alapvető döntésekben, hiszen a hozzájárulása nélkül nem lehet meghozni azokat. Közös irányítás továbbá az is, ha az egyik vállalkozás a szavazati jogok többségével rendelkezik, a másik viszont a vezető tisztségviselők többségének kinevezésére jogosult. Ebben az esetben is kulcsszerepe van a megegyezésnek az irányításban.³³

● Vállalkozásrész:³⁴

A fentebb említett szabályok nem csak önálló vállalkozások esetében érvényesek, hanem akkor is, ha egy vállalkozásrész egy független, másik vállalkozás részévé válik, illetve ha egy vállalkozásrész³⁵ felett szerez egy vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást.³⁶

1.2. A fúziókontroll és a bejelentési kötelezettség kapcsolata

A versenypolitika utóbbi 20 évének különösen említésre méltó jelensége volt a versenyjogi rendszerek világszerte bekövetkezett elterjedése, amelynek köszönhetően ma már több mint 100 ország rendelkezik versenyjoggal, melyek közül legalább 80 tartalmaz

³² Vj-93/2012. A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa engedélyezte, hogy az OTP Fordulat Tőkealap a D-ÉG Thermoset Kft. felett - annak korábbi egyedüli irányítójával, a D-ÉG Épületgépészeti, Kereskedelmi Zrt-vel - közös irányítást szerezzen.

³³ BOYTHA- TÓTH, 2010, 201. o.

³⁴ Vj-95/2012. A GVH engedélyezte, hogy a Profi Magyarország Kereskedelmi Zrt-nek és a Csemege Match Kereskedelmi Zrt-nek a 2012. november 27-én és 29-én kötött szerződések szerint vállalkozásrészei az UNIÓ COOP Szövetkezeti Kereskedelmi Zrt. részévé váljanak.

³⁵ A **Tpvt.** 23. § (5) bekezdése értelmében **vállalkozásrésznek** minősülnek az olyan eszközök vagy jogok – ideértve a vállalkozás ügyfél állományát is -, amelynek megszerzése önmagában vagy a megszerző vállalkozás rendelkezésére álló eszközökkel és jogokkal együtt elégséges a piaci tevékenység végzéséhez. Ennél valamivel bővebb a vállalkozásrész fogalma az **uniós jogban**. **Vállalkozásrésznek** minősül ugyanis egy vagy több önálló jogi személy (pl. leányvállalatok), az eladó belső részlegei (pl. osztály), vagy olyan meghatározott vagyontárgyak, amelyek önmagukban üzleti tevékenység végzésére alkalmasak (pl. bizonyos esetekben márkák vagy licenck) és amelyekhez nyilvánvalóan hozzárendelhető piaci árbevétel. BOYTHA- TÓTH, 2010, 202. o.

³⁶ Tpvt. 23. § (1) bek. a) és b)

fúzióellenőrzést. A fúziókontroll-rendszerek széles körű elterjedtsége a legtöbb cégre nagyobb hatással van, mint a kartelleket és az erőfölénnyel való visszaélést tiltó szabályok, és nem feltétlenül azért, mert a cégek ez utóbbiakat hajlamosak semmibe venni, hanem mert a tranzakciók a fúzióellenőrzési szabályok alapján gyakran előzetes bejelentési kötelezettség alá esnek.³⁷

A fúziókontroll szabályozás a versenyjogban az adott állam, az adott jogrendszer fejlettségének fokmérőjeként is szolgál.³⁸ Minden olyan jogrendszerben, ahol van fúzióellenőrzés, számtalan kérdést rendezni kell, így többek között azt, hogy a jogalkotó mely piaci tranzakciókat minősíti összefonódásnak, mi legyen az a mérethatár, amely felett már az ellenőrzésre hivatott szerv útján a jogalkotó gyakorolni kívánja ellenőrzési hatalmát, továbbá, hogy az ellenőrzést „ex ante” vagy „ex post” kívánja megvalósítani. Ezen kívül szintén fontos kérdés, hogy melyik fúziós tesztet alkalmazzák, azaz mely esetben tiltsa meg az arra feljogosított hatóság egy összefonódást.³⁹

Mindenekelőtt azonban azt kell eldönteni, hogy az adott összefonódást mikor kelljen bejelenteni. Ennek szabályozására a gyakorlatban a következő **rendszerek** alakultak ki:⁴⁰

- 1) Vannak olyan jogrendszerek, amelyek a piaci részesedések alapján írják elő a bejelentési kötelezettséget. Ilyen például Ausztrália.
- 2) A második kategóriát azon államok alkotják, amelyek bizonyos szabályok szerint meghatározott árbevétel alapján szabályozzák azt, hogy egy vállalkozásnak mely esetben kell az összefonódást bejelentenie. Erre példa az Európai Unió, Németország és Magyarország.
- 3) Végül a harmadik lehetőség az, hogy az előbb említett módszereket vegyítik, így tesz az Egyesült Királyság is.⁴¹

Mivel a fúziókontroll-eljárás jelentős erőforrásokat vesz igénybe mind a versenyhatóság, mind az érintett vállalkozások részéről, a szabályok kidolgozása és alkalmazása során alapvető kérdés a bejelentési kötelezettséggel terhelt tranzakciók körének egzakt meghatározása. E körben mind a jogalkotó, mind a jogalkalmazó közös célja az, hogy csak az olyan tranzakciók vizsgálatára kerüljön sor, amelyek érdemben versenykorlátozó

³⁷ WHISH, 2010, 799. o.

³⁸ SZILÁGYI Pál: *Fúziókontroll Magyarországon- Alapvetések*. In: Tóth Tihamér- Szilágyi Pál (szerk.): *A magyar versenyjog múltja és jövője- Jubileumi kötet a modern magyar versenyjog 20 éves fennállására*, Budapest, 2011, PPKE JÁK, 151. o.

³⁹ SZILÁGYI, 2011, 152. o.

⁴⁰ Vannak olyan országok, ahol egyáltalán nem kötelező az összefonódások bejelentése, így pl.: Szingapúrban.

⁴¹ SZILÁGYI, 2011, 152. o.

hatást fejtenek ki. Ugyanakkor az is elsődleges szempont, hogy ilyen tranzakciók esetében a felek ne tudják kikerülni a bejelentési kötelezettséget.⁴²

2. FEJEZET

A bejelentési kötelezettség Magyarországon

*„A törvényeknek soha nem a betűjét,
hanem a szellemét kell tisztelni.”*

/Salamon Pál/

2.1. A Tptv. szabályozása

A Tptv. a „vállalkozások összefonódásaként” jelöli meg a jogirodalomban „koncentráció” néven is ismert folyamatot. A piacon végbemenő koncentráció ellenőrzésének eszközeként a versenytörvény engedélykérési kötelezettséget ír elő. A törvény azonban nem követeli meg azt, hogy valamennyi összefonódást bejelentsék a Gazdasági Versenyhivatalnak. A jogalkotó csak a verseny szempontjából meghatározó jelentőségű koncentrációs műveletek esetében írja elő a GVH engedélyének megszerzését.⁴³ Az engedélykérés alapján a GVH megvizsgálja az összefonódás hatásait, számba veszi azok lehetséges előnyeit, illetve hátrányait, majd dönt az engedély megadása tárgyában.⁴⁴

Mind Magyarországon, mind az Európai Unióban bejelentési kötelezettség alá esnek azok az összefonódások, amelyek bizonyos méretet érnek. Ezen méret meghatározására egy objektív ismérv szolgál, nevezetesen az árbevétel alapján meghatározott ún. küszöbszám. Azon összefonódások, amelyek elérik a törvény által előre meghatározott küszöbszámot, bejelentési kötelezettség alá esnek. Szintén a küszöbszámok segítségével dönthető el, hogy egy adott összefonódást az Európai Bizottsághoz, vagy a nemzeti versenyhatóságokhoz, így például a GVH-hoz kell-e bejelenteni.⁴⁵

⁴² HEGYMEGI- BAKONYI Zoltán- HORÁNYI Márton- BAKI Julianna: *A magyar fúziókontroll fejlődésének egyes kérdései*. In: Tóth Tihamér- Szilágyi Pál (szerk.): *A magyar versenyjog múltja és jövője- Jubileumi kötet a modern magyar versenyjog 20 éves fennállására*, Budapest, 2011, PPKE JÁK, 158. o.

⁴³ MISKOLCZI-BODNÁR Péter: *Versenyszabályozás*, Miskolc, 2007, Novotni Kiadó, 178. o.

⁴⁴ Amennyiben egy összefonódás teljes mértékben megfelel a fúziós teszt kritériumainak, a GVH engedélyezi azt. Előfordulhat azonban, hogy eredeti formájában az összefonódás versenyjogi aggályokat vet fel, ilyenkor gyakori megoldás bizonyos feltételek, vagy kötelezettségek előírása, amelyeket ha betartanak, akkor ezeknek köszönhetően megszűnnek a versenyproblémák és engedélyezhetővé válik az összefonódás. Részletesen lásd: A Bizottság közleménye a 139/2004/EK tanácsi rendelet és a 802/2004/EK bizottsági rendelet alapján elfogadható korrekciós intézkedésekről HL c267 (2008) és a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a GVH Versenytanácsa elnökének 1/2008. számú közleménye.

⁴⁵ BOYTHA- TÓTH, 2010, 204. o.

2.1.1. Engedélyköteles-e a tranzakció?

A versenytörvény értelmében az engedélyeztetési kötelezettségnek két előfeltétele van: az összefonódás megvalósulása és az árbevételi küszöbök túllépése.⁴⁶

Mielőtt rátérnék a Tpv. által meghatározott küszöbszámokra, előjáróban meg kell határozni, hogy mely vállalkozások minősülnek az összefonódásban érintett vállalkozásnak. Eszerint az érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten résztvevők. Közvetlen résztvevők azok, akik között az összefonódás létrejön. Közvetett résztvevőknek minősülnek azon vállalkozáscsoport további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. A közvetett résztvevők körének meghatározása során figyelmen kívül marad az, akinek az irányítási joga megszűnik. Az érintett vállalkozáscsoport valamely közvetlen résztvevő és az ahhoz a fentiek szerint kapcsolódó közvetett résztvevők együtteséből áll össze.⁴⁷

A Tpv. meghatározza azon küszöbszámokat, amelyek elérése esetén az összefonódást be kell jelenteni. Így a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport, valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a **tizenöt milliárd forintot** meghaladja, és az érintett vállalkozás-csoportok között van legalább két olyan vállalkozás-csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által, közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt **ötszázmillió forint** felett van.⁴⁸ A GVH engedélye csak akkor szükséges, ha mindkét érték meghaladja a Tpv.-ben rögzített küszöbértéket.⁴⁹

Az ötszázmillió forintos küszöbérték meghatározásakor figyelembe kell venni az összefonódás következtében az irányítását elvesztő vállalkozáscsoportba tartozott vállalkozásokkal az összefonódást **megelőző két éves időszakban** az irányítást megszerző vállalkozáscsoport által megvalósított - engedélykérési kötelezettség alá nem esett - összefonódásokat is.⁵⁰ Ezen szabállyal a jogalkotó azt akarta elérni, hogy ne lehessen apránként felvásárolni egy vállalkozást, vagy vállalkozáscsoportot, kijátszva ezzel a bejelentési kötelezettséget.⁵¹

⁴⁶ BALOGH Virág- NAGY CSONGOR István- PÁZMÁNDI Kinga- VEREBICS János- ZAVODNYIK József: *Magyar versenyjog*, Budapest, 2012, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft., 256. o.

⁴⁷ BOYTHA- TÓTH, 2010, 209. o.

⁴⁸ Tpv. 24. § (1) bek.

⁴⁹ MISKOLCZI BODNÁR, 2011, 160. o.

⁵⁰ Tpv. 24. § (2) bek.

⁵¹ BOYTHA- TÓTH, 2010, 209. o.

2.1.2. Az árbevétel számítása

A Tpvt. rendelkezései alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az érintett vállalkozásoknak, vagy azok részeinek egymás közötti forgalmát.⁵²

A törvény hozzáteszi, hogy az állami, vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő érintett vállalkozások nettó árbevételének kiszámításánál azt a gazdasági egységet alkotó vállalkozást kell számításba venni, amely piaci magatartásának meghatározásában önálló döntési jogkörrel rendelkezik.⁵³

Vállalkozásrész esetében az azt értékesítő vállalkozás által az értékesített eszközök és jogok hasznosításával elért előző évi nettó árbevételt kell figyelembe venni.⁵⁴

A közösen irányított vállalkozás nettó árbevételét egyenlő arányban kell megosztani az azt irányító vállalkozások között oly módon, hogy az azonos vállalkozáscsoporthoz tartozó vállalkozásokat az irányítási arány számítása szempontjából egynek kell tekinteni.⁵⁵

A Tpvt. speciális szabályokat tartalmaz az árbevétel kiszámítására például biztosító intézetek, illetve hitelintézetek esetében. Ennek értelmében biztosítóintézetek összefonódásánál a nettó árbevétel helyett a bruttó biztosítási díjak értékét kell figyelembe venni. A befektetési szolgáltatók összefonódásánál a befektetési szolgáltatási tevékenység bevételét, a pénztárak összefonódásánál a tagdíjbevételt kell figyelembe venni.⁵⁶

2.1.3. Kinek kell engedélyt kérnie?

Az összefonódáshoz összeolvadás és beolvadás esetén a közvetlen résztvevőknek, egyéb esetekben a vállalkozásrészt vagy közvetlen irányítást megszerzőnek kell engedélyt kérnie a GVH-tól.⁵⁷

2.1.4. Az engedélykérés határideje

A kérelem benyújtására a kérelmezőnek harminc nap áll rendelkezésére. A határidő az alábbi három lehetséges kezdő időpont közül a legkorábban bekövetkező eseménnyel veszi

⁵² Tpvt. 27. § (1) bek.

⁵³ Tpvt. 27. § (3) bek.

⁵⁴ Tpvt. 27. § (4) bek.

⁵⁵ Tpvt. 27. § (5) bek.

⁵⁶ A Tpvt. 24. § (3) bekezdése értelmében a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások összefonódásánál a nettó árbevétel helyett az alábbi bevételi tételek összegét kell számításba venni: **a)** kamatok és kamat jellegű bevételek; **b)** bevétel értékpapírokból, így bevétel részvényekből és egyéb változó hozamú értékpapírokból, bevétel részesedésből, bevétel kapcsolt vállalkozásokban való részesedésből, **c)** kapott jutalékbevételek, **d)** pénzügyi műveletek nettó nyeresége, és **e)** egyéb üzleti tevékenységből származó bevétel.

⁵⁷ MISKOLCZI BODNÁR, 2011, 165. o.

kezdetét: a) szerződés megkötése b) irányítási jog megszerzése c) a nyilvános ajánlati felhívás közzététele.⁵⁸

Speciális rendelkezést tartalmaz a Tpv. 28. §-a a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűnek minősített gazdálkodó szervezetek felszámolási eljárása során létrejött olyan megállapodások vonatkozásában, amelyek kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezet vagy vállalkozásrésze feletti irányításszerzést vagy irányításváltoztatást eredményeznek. Ilyenkor a fúziós kérelmet az alábbi időpontok közül a legkorábbtól számított tizenöt napon belül kell benyújtani: a nyilvános ajánlati felhívás közzététele, a szerződés vagy az irányítási jog megszerzése.⁵⁹

2.1.5. A bejelentési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményei

Ha a bejelentési kötelezettségének az adott vállalkozás nem tesz eleget, az súlyos következményekkel járhat. Mivel a vállalkozások összefonódását eredményező szerződés létrejöttéhez a GVH engedélye szükséges, az engedély hiányában a szerződés eleve létre sem jön. Amennyiben a GVH észleli, hogy egy bejelentési kötelezettség alá eső összefonódást nem jelentettek be, akkor – a gyakorlatban – hivatalból versenyfelügyeleti eljárást indít és az eljárási díj megfizettetése mellett egyben elbírálja az összefonódást.⁶⁰ Ha ennek során arra a megállapításra jut, hogy az nem lett volna engedélyezhető, akkor megfelelő határidő tűzésével előírja az egyesült vállalkozások vagy vagyon-, illetve üzletrészek különválasztását, elidegenítését, vagy a közös irányítás megszüntetését, vagy egyéb kötelezettséget ír elő a hatásos verseny helyreállítása érdekében.⁶¹ Ezen felül a bejelentési kötelezettségre megállapított határidő elmulasztása esetén a Versenytanács napi kétszázézer forintig terjedő bírsággal sújthatja a bejelentést elmulasztó vállalkozást.⁶²

2011-ben a GVH az összefonódás iránti kérelem benyújtásának elmulasztása miatt mintegy **24 millió forint** bírságot szabott ki.⁶³

2.2. A fúziókontroll-szabályok extraterritoriális hatálya

Abból a felismerésből eredően, hogy nem csak a belföldi vállalkozások összefonódásai lehetnek hatással a hazai piacokra, hanem akár külföldi vállalkozások által

⁵⁸ Tpv. 28. § (2) bek.

⁵⁹ BALOGH- NAGY CSONGOR- PÁZMÁNDI- VEREBICS- ZAVODNYIK, 2012, 267. o.

⁶⁰ BOYTHA- TÓTH, 2010, 205. o.

⁶¹ Tpv. 31. §

⁶² Tpv. 79. §

⁶³ GVH elnökének 2011. évi Országgyűlési beszámolója In:

<http://www.gvh.hu/domain2/files/modules/module25/219832ED1EB4492D7.pdf> Utolsó letöltés ideje: 2013. március 7. (18:24)

külföldön végrehajtott tranzakciók is jelentősen befolyásolhatják a verseny struktúráját, a fúziókontroll-szabályok extraterritoriális hatályúak.⁶⁴

A fúzióellenőrzés területén különösen hangsúlyos szerepe van az extraterritorialitás kérdésének, egy összefonódás esetében ugyanis elképzelhető, hogy ha egy állam megtiltja az összefonódást, akkor az egész - egyébként az egész világra kiterjedő – koncentrációt megakadályozza ezzel.⁶⁵ Erre a legjobb példa az Európai Bizottság által 2001-ben megakadályozott GE/Honeywell⁶⁶ összefonódás, amely az Egyesült Államok legnagyobb vállalati fúziója lett volna (42 milliárd USD).⁶⁷

A Tpv. megalkotása során a jogalkotó - a törvény indokolása szerint - lényegében az Európai Bíróság által a Gencor Ltd. kontra Bizottság⁶⁸ ügyben kimondott elvei szerint elfogadta, hogy a külföldön megvalósított összefonódások is a Tpv. hatálya alá tartozhatnak.⁶⁹

A Tpv. annak érdekében, hogy ne kelljen számos összefonódást feleslegesen bejelenteni, előírja, hogy a külföldön honos vállalkozások nettó árbevételének számítása során a Magyar Köztársaság területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevétel kell figyelembe venni.⁷⁰

Bár az extraterritoriális hatályból következően a fúziókontroll-rendszerek többségében nem csak belföldi, hanem külföldi vállalkozások összefonódásai is eshetnek bejelentési kötelezettség alá, a fúziókontroll-szabályok külföldi vállalkozások összefonódásaira történő kiterjesztése csak olyan esetekben indokolt, amikor a megvalósítandó összefonódás hatást

⁶⁴ Részletesen lásd: MISKOLCZI BODNÁR Péter: *A versenytörvény magyarázata*, Budapest, 2002, KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., 33-36. o.

⁶⁵ BOYTHA- TÓTH, 2010, 212. o.

⁶⁶ Comp/M.2220- General Electric/Honeywell ügy.

⁶⁷ Érdekesség, hogy a szoros együttműködés ellenére másként ítélte meg az ügylet versenyhatásait az amerikai és az európai versenyhatóság. Az USA-ban a horizontális átfedések megszüntetése után engedélyezték az ügyletet, a Bizottság azonban ennél szigorúbb volt. Megítélésük szerint ugyanis a GE vállalásai nem orvosolták a kapcsolt eladások lehetőségéből fakadó negatív versenyhatásokat, így tiltó határozatot hozott, amelynek köszönhetően az érintettek elálltak eredeti szándékuktól. TÓTH Tihamér: *Az Európai Unió versenyjoga*, Budapest, 2007, CompLex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., 409. o.

⁶⁸ Comp IV/M619.- Gencor/Lonrho ügy, továbbá T-102/96. sz. ügy Gencor Ltd. kontra Európai Községek Bizottsága. A Bizottság megtiltotta a két dél-afrikai vállalkozás fúzióját azon az alapon, hogy az közös erőfölényes helyzetet hozott volna létre a platina és a ródium piacán, ami jelentősen korlátozná a hatékony versenyt a közös piacon.

⁶⁹ A Gencor ügyben az Európai Bíróság három alapvető feltételt határozott meg, amelyek megvalósulása esetén a küszöbszámok alapján uniós léptékűnek minősülő koncentráció esetében a Fúziós Rendelet alkalmazandó. Így megállapította, hogy a nemzetközi jog alapján igazolt a Fúziós Rendelet alkalmazása, ha **előre valószínűsíthető**, hogy a **tervezett összefonódásnak azonnali és lényeges hatása lesz az Európai Unióban**. Közvetlen és azonnali hatásnak minősül az, ha például az összefonódás olyan piaci helyzetet teremt, amelyben a gazdasági erőfölénnyel visszaélés nem csak, hogy lehetséges, de gazdaságilag racionális magatartás lenne. BOYTHA-TÓTH, 2010, 212. o.

⁷⁰ Tpv. 27. § (2) bek.

gyakorolhat valamely belföldi piac működésére. Az ilyen tranzakciók kiszűrése általában a belföldi piacon való közvetlen vagy közvetett társasági jelenlét, közös vállalatok révén kifejtett gazdasági tevékenység, a belföldi leányvállalatok, illetve a külföldi illetőségű társaságok belföldi eladásaiából származó árbevétel alapján történhet.⁷¹

2.3. A bejelentési kötelezettség feltételeinek alakulása a magyar szabályozásban⁷²

A tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló 1990. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: **Vtv.**) némileg eltérő feltételeket tartalmazott arra nézve, hogy a szervezeti egyesülés, illetve meghatározó befolyásszerzés mikor bejelentés-köteles.⁷³

A törvényben megszabott harminc százalékos piaci részesedés nem minősült objektív mércének, hiszen a piaci részesedés mértéke elsősorban a piacdefiníciótól függ, mely kimondja, hogy ha a piac szűkebb, a piaci részesedés magasabb és fordítva. Ráadásul, mivel nincs meghatározva általános érvényű piacdefiníció, releváns versenyhivatali gyakorlat hiányában adódtak olyan helyzetek, amikor a vállalkozások már annak eldöntése során is nehéz helyzetbe kerültek, hogy az általuk megvalósított összefonódás bejelentésköteles-e.⁷⁴ Ugyancsak ellentmondásos volt az a szabály, amely szerint ezen árbevétel és/vagy piaci részesedésbeli küszöböknek a feleknél együttesen kellett fennállnia. Ez ahhoz vezetett, hogy ha valamelyik fél árbevétele vagy piaci részesedése meghaladta a meghatározott küszöböt, az összefonódás mindenképpen bejelentés-kötelessé vált, függetlenül a másik fél piaci helyzetétől.⁷⁵

A fenti problémát a **Tpvt.** megnyugtatóan orvosolta azzal, hogy egyrészt hatályon kívül helyezte a piaci részesedésre vonatkozó szabályt, másrészt pedig az együttes (kezdetben tízmilliárd forintos) árbevételi küszöb mellé bevezetett egy olyan feltételt, amely szerint csak akkor válik bejelentés-kötelessé a tranzakció, ha a résztvevők közül legalább kettőnek 500 millió forint feletti volt az előző évi árbevétele. Ez utóbbival a törvényalkotó lehetővé tette az

⁷¹ A belföldi társasági jelenléttel nem rendelkező vállalkozások esetében a belföldi árbevétel, mint szűrő alkalmazása egyben a versenyjogban ismert hatáselv tükröződését fejezi ki, hiszen az árbevétel és annak mértéke kellő iránymutatást ad arra nézve, hogy a felek közti összefonódás mennyiben fejthet ki tényleges hatást a belföldi piacon zajló versenyre. HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 158. o.

⁷² Az alfejezet megírásához nagyrészt HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI *i.m.* 177-180. o. tanulmányát használtam fel.

⁷³ Vtv. 23. § (1) A vállalkozók szervezeti egyesüléséhez (beolvadás, összeolvadás) a versenyfelügyeletet ellátó szervtől előzetesen engedélyt kell kérni, ha **a**) a résztvevők együttes részesedése az előző naptári évben az általuk forgalmazott bármelyik áru tekintetében az érintett piacon a harminc százalékot meghaladja, vagy **b**) a résztvevők előző naptári évben elért együttes árbevétele a tízmilliárd forintot meghaladja.

⁷⁴ VJ-166/1994.- Zalakerámia-Rékerámia ügy. Ebben az esetben a GVH is csak becsülni tudta a piaci részesedést.

⁷⁵ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 178. o.

olyan tranzakciók vizsgálatának mellőzését, amelyek esetében az egyik fél jelentéktelen piaci szereplő, és így az összefonódásnak sem lehet semmilyen érzékelhető piaci hatása.⁷⁶

Ami a bejelentés-köteles tranzakciók méretét illeti, a Tpv-t 2005-ben úgy módosították, hogy az addig tíz milliárd forintos értékhatárt **tizenöt milliárd forintra** emelték (az ötszáz milliós küszöb nem változott). A jogalkotó figyelembe vette az inflációt, illetve azt, hogy a tízmilliárdos értékhatár ténylegesen egyre kisebb jelentőségű tranzakciók esetében is teljesült. Az árbevételi küszöbszám megemelése valóban indokoltnak tűnt, hiszen amint arra a törvénymódosítás indokolása helyesen rámutatott, a módosítás időpontjában az 1990-es tíz milliárd forintos küszöb inflációkövető változásokkal már mintegy ötven milliárd forintnak felelt meg.⁷⁷

Véleményem szerint a jelenlegi küszöbérték megfelel egyrészt a nemzetközi trendnek, másrészt pedig reálisan tükrözi a magyar gazdaságnak a világban betöltött szerepét, és ehhez mérten biztosítja azt, hogy a versenyt jelentősen korlátozó összefonódások ellenőrzés alá kerüljenek.

2.4. A bejelentési kötelezettség vizsgálata a gyakorlatban

Bár a piaci részesedésre utaló feltétel eltörlésével a Tpv. alatt a legtöbb esetben viszonylag egyszerűvé vált annak meghatározása, hogy egy tranzakció Magyarországon bejelentésköteles-e, kivételek természetesen akadnak, amikor – különösen a releváns árbevétel meghatározásával kapcsolatos kérdések miatt – ennek eldöntése nehézségeket okozhat.⁷⁸

A bejelentési kötelezettséggel kapcsolatos bizonytalanság körében - bár a Tpv. a küszöbszámokat az előző naptári év helyett az előző üzleti évre vetítve vizsgálja, és ennek köszönhetően az adatok nagy része viszonylag könnyen kiolvasható a cégek beszámolóiból - előfordulhat, hogy a bejelentési kötelezettség időpontjában még nem állnak rendelkezésre auditált árbevételi adatok⁷⁹ vagy az árbevételi adatok a versenytörvény szerinti bontásban nem állapíthatók meg pontosan. Ilyen eset különösen akkor fordulhat elő, ha a külföldi vállalkozások számára nem áll rendelkezésre pontos kimutatás a Magyarországra irányuló

⁷⁶ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 178. o.

⁷⁷ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 178. o.

⁷⁸ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 179. o.

⁷⁹ Ezt a kérdést a Versenytanács 2010-ben közzétett 24.3. sz. *Elvi Állásfoglalása* rendezte, amely kimondja, hogy főszabályként a vállalkozás auditált éves mérlegbeszámolójában foglaltak minősülnek hiteles információnak. Analógiaként a Tpv. 24. §-ának (1) bekezdése tekintetében is alkalmazható a Tpv. 78. § (2) bekezdésében foglalt azon rendelkezés, mely szerint ha a megelőző üzleti évben elért nettó árbevételről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, akkor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év nettó árbevétele az irányadó. (Vj-18/2009.)

árbevételről, vagy ha nem állapítható meg pontosan az érintett vállalkozások közti eladásokból származó árbevétel mértéke.⁸⁰

A fentiekén túl az is számítási bonyodalmakat okozhat, ha az összeolvadó vállalkozások üzleti éve nem azonos, illetve ha a vállalkozáscsoportokon belüli átszervezések következtében egyes jogi személyek megszűntek, összeolvadtak, vagy valamelyik üzletágot új jogi személy vette át (utóbbi esetben akár az is előfordulhat, hogy az összefonódásban ténylegesen résztvevő jogi személy formálisan nem is rendelkezik releváns árbevétellel). Ilyen esetekben szintén komplikált lehet a releváns árbevételek meghatározása, illetve összeegyeztethetősége.⁸¹

Különösen problémát okozhat továbbá az árbevétel számítása szempontjából az is, ha az összefonódás keretében vállalkozásrészt értékesítenek.⁸² Ilyen esetben ugyanis egyáltalán nem biztos, hogy a vállalkozás pontosan meg tudja mondani, hogy milyen árbevételt ért el az értékesített eszközök és jogok révén, illetve ezt olykor többféle számítási (becslési) mód szerint is ki lehet számítani.⁸³

Még számtalan példát lehetne említeni, de a fentiekből világosan kitűnik, hogy még az olyan objektív és relatíve részletesen szabályozott feltételek, mint az árbevétel alapú küszöbszámok teljesülése is felvethet értelmezési problémákat. Ráadásul könnyen előállhat egy olyan eset is, amikor a különböző számítási módok olyan mértékben eltérő eredményre vezetnek, hogy egyes számítások szerint a bejelentési küszöbszám teljesül, más számítások szerint viszont nem. Ilyenkor a vállalkozások dönthetnek úgy, hogy felvállalják a bizonytalan jogértelmezésből eredő kockázatot, de azt a megoldást is választhatják, hogy inkább bejelentik a tranzakciót.⁸⁴

⁸⁰ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 179. o.

⁸¹ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 180. o.

⁸² A Tptv. 27. §-ának (4) bekezdése szerint vállalkozásrész esetében az azt értékesítő vállalkozás által az értékesített eszközök és jogok hasznosításával elért előző évi nettó árbevételt kell figyelembe venni.

⁸³ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 180. o.

⁸⁴ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 180. o.

3. FEJEZET

A bejelentési kötelezettség az Európai Unióban

„Nincs szabály kivétel nélkül.”

/Anton Pavlovics Csehov/

Az európai összefonódás-ellenőrzési rendszer egy preventív rendszer, azaz egyetlen – a közösségi küszöbértéket elérő – összefonódást sem lehet anélkül végrehajtani, hogy előzetesen ne nyilvánítsák összeegyeztethetőnek a közös piaccal. Az előzetes engedélyezési rendszer segítségével a vállalatok az adott összefonódás jogszerűségéről már azelőtt meggyőződhetnek, még mielőtt komoly energiát, illetve nagyobb költségeket fektetnének a vállalati átszervezésekbe, így elkerülhetik azt a helyzetet, hogy a versenyhatóság utólag tiltja meg a fúziójukat vagy rendeli el utólagos kényszerfeldarabolásukat. A rendszer célja a hatékonyság és a jogbiztonság előmozdítása.⁸⁵

Az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés (a továbbiakban: **EUMSZ**) versenyjogi aspektusait az EUMSZ 101-109. cikkei tartalmazzák. Azonban e szakaszok nem rendelkeznek a versenyjog harmadik nagy területéről, a vállalkozások összefonódásainak ellenőrzéséről. Az erre vonatkozó részletes uniós szabályok ugyanis csak az uniós versenyjog fejlődésének későbbi szakaszában, 1990-ben jelentek meg, majd pedig – tekintettel a mai szabályozás sok tekintetben technikai és eljárási jellegére – külön másodlagos joganyagban, először a **4064/89/EK** rendeletben, majd pedig a **139/2004/EK** rendeletben kerültek elhelyezésre.⁸⁶

Bár a Fúziós Rendelet hatálybalépése óta a fúziók ellenőrzésére a Bizottság az erre vonatkozó speciális eljárást alkalmazza, elviekben továbbra is lehetséges – különösen figyelemmel arra, hogy a visszaélések köre nem zárt -, hogy a közösségi jogalkalmazó egy adott – pl.: a Fúziókontroll Rendelet küszöbszámait el nem érő – fúziót az EUMSZ 102. cikke⁸⁷ alapján is elbíráljon.⁸⁸

⁸⁵ SZUCHY Róbert: *Az Európai Unió összefonódás-ellenőrzési rendszere a jogbiztonság tükrében*. In: Gazdaság és Jog, XVIII. évfolyam, 2010/ 7-8. szám, Budapest, HVGORAC, 32. o.

⁸⁶ KENDE- SZÜCS, 2011, 108. o.

⁸⁷ EUMSZ 102. cikke alapján a belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos egy vagy több vállalkozásnak a belső piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. Ilyen visszaélésnek minősül különösen: **a)** tisztességtelen beszerzési vagy eladási árak, illetve egyéb tisztességtelen üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett kikötése; **b)** a termelés, az értékesítés vagy a műszaki fejlesztés korlátozása a fogyasztók kárára; **c)** egyenértékű ügyletek esetén eltérő

3.1. A 139/2004/EK rendelet (Fúziós Rendelet)

A 139/2004/EK rendelet („Fúziós Rendelet”)⁸⁹ az Európai Unió bővítésének időpontjában, 2004. május 1-jén lépett hatályba – ez tartalmazza a fúziók ellenőrzésének szabályait.⁹⁰

Főszabály szerint a közösségi léptékű összefonódásokat az Európai Bizottságnak kell bejelenteni, a nem közösségi léptékű összefonódások a tagállamok nemzeti fúzióellenőrzési szabályainak hatálya alá tartoznak.⁹¹

A Fúziós Rendelet célja, hogy az olyan összefonódások kerüljenek az Európai Bizottság elé, amelyek hatása és jelentősége túlnyúlik egy-egy tagállam területén és uniós jelentőséggel bírnak. A végső cél pedig az, hogy olyan összefonódások ne jöhessenek létre, amelyek jelentősen befolyásolhatják, illetve akadályozhatják a versenyt a belső piacon. Ennek érdekében szükséges annak meghatározása, hogy mikor minősül uniós léptékűnek egy összefonódás.⁹²

3.1.1. Az összefonódás fogalmának meghatározása

Első lépésben az érintett vállalkozások körét kell meghatározni. A jogszabály szerint **vállalkozások összefonódása** jön létre, ha az irányítás tartósan megváltozik a következőkből eredően:

a) két vagy több előzőleg egymástól független vállalkozás vagy vállalkozásrész összeolvad, vagy

b) egy vagy több személy, amely már irányít legalább egy vállalkozást, vagy egy vagy több vállalkozás akár értékpapírok vagy eszközök vásárlásával, akár szerződéssel vagy más úton, közvetlen vagy közvetett irányítást szerez egy vagy több más vállalkozás egésze vagy része felett.⁹³

feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek; **d)** a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

⁸⁸ KENDE- SZÜCS, 2011, 147. o.

⁸⁹ A rendelet nem használja a fúzió („merger”) kifejezést, hanem az összefonódás („concentration”) ellenőrzésére utal.

⁹⁰ http://www.euvonal.hu/index.php?op=kozossegi_politikak&id=17 Utolsó letöltés ideje: 2013. március 3. (09:32)

⁹¹ WHISH, 2010, 824. o.

⁹² BOYTHA- TÓTH, 2010, 206. o.

⁹³ Fúziós Rendelet 3. cikk (1) bek.

3.1.2. A közösségi léptékű összefonódások

Elsődlegesen akkor minősül uniós léptékűnek egy összefonódás, ha:

a) az összes érintett vállalkozás összevont teljes világméretű forgalma meghaladja az **5 milliárd eurót**, és

b) az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás mindegyikének teljes uniós szintű forgalma meghaladja a **250 millió eurót**,

kivéve, ha az érintett vállalkozások mindegyike teljes uniós szintű forgalmának több mint **kétharmadát** ugyanabban a tagállamban éri el (kétharmados szabály).⁹⁴

Amennyiben ezek a kritériumok teljesülnek, akkor egy összefonódás uniós léptékűnek minősül és azt be kell jelenteni a Bizottságnak. Fel kell hívni azonban a figyelmet az ún. „kétharmados” szabályra. Ilyenkor ugyanis az a feltevés érvényesül, hogy az összefonódás elsősorban az adott tagállam piacán folyó versenyt érinti, így a tagállami versenyhatóság lesz jogosult eljárni.⁹⁵

A meghatározott küszöbértékek az érintett vállalkozások teljes világszintű méretének figyelembevételét, a tevékenységük bizonyos mértékű Unióhoz való kötöttségének megalapozását, továbbá a tisztán nemzeti tranzakciók kizárását szolgálják. A kétharmados szabálynak köszönhetően nem szokatlan, hogy két, ugyanazon tagállambeli érintett vállalkozás esetén igen jelentős tranzakciók kerülnek ki a Fúziós Rendelet hatálya alól.⁹⁶ Ez különösen előfordulhat bankok, biztosítótársaságok és az energiaszektorba tartozó vállalkozások esetén, amelyek elsősorban a hazai piacon tevékenykednek.⁹⁷

Ha a fenti két pozitív és egy negatív feltétel nem teljesül, akkor meg kell nézni további küszöbszámokat is, ugyanis ha azok teljesülnek, akkor szintén uniós léptékűnek kell tekinteni az összefonódást.⁹⁸ Így szintén uniós léptékű egy összefonódás, ha

a) az összes érintett vállalkozás összevont teljes világméretű forgalma meghaladja a **2,5 milliárd eurót**;

b) legalább három tagállam mindegyikében az összes érintett vállalkozás összevont teljes forgalma meghaladja a **100 millió eurót**;

⁹⁴ Fúziós Rendelet 1. cikk (2) bek.

⁹⁵ BOYTHA- TÓTH, 2010, 207. o.

⁹⁶ WHISH, 2010, 824. o.

⁹⁷ CM 5208 (2001). Lloyds TSB Group plc/Abbey National plc.- ügy. Az összefonódás 2001-ben nem tartozott a Fúziós Rendelet hatálya alá, mivel minden érintett bank forgalmának legalább kétharmada az Egyesült Királyságból származott, így az ügyet az Egyesült Királyság nemzeti fúzióellenőrzési szabályozása szerint vizsgálták és tiltották meg.

⁹⁸ BOYTHA- TÓTH, 2010, 207. o.

c) a b) pont alapján számításba vett legalább három tagállam mindegyikében legalább két érintett vállalkozás mindegyikének a teljes forgalma meghaladja a **25 millió eurót**; és

d) legalább két érintett vállalkozás mindegyikének a teljes közösségi szintű forgalma meghaladja a **100 millió eurót**,

kivéve, ha az érintett vállalkozások mindegyike teljes közösségi szintű forgalmának több mint **kétharmadát** egy és ugyanazon tagállamban éri el (kétharmados szabály).⁹⁹

Ez a szabály az előző bekezdéshez képest vagylagos jogalapot biztosít a Bizottság joghatóságához olyan esetekben, amikor az összefonódás az 1. cikk (2) bekezdése értelmében nem közösségi léptékű, mindamelllett várhatóan jelentős hatással bír legalább három tagállamban.¹⁰⁰ Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az olyan összefonódások, amelyek az üzleti tevékenységük egy jelentős részét az Európai Unión kívül folytató vállalkozásokat, vagy az Uniótól fizikailag távol bonyolódó tranzakciókat érintenek, mindettől függetlenül közösségi léptékűnek minősülnek. Számtalan összefonódást - amelyek hatása a Közösségen belül jelentéktelen - be kell jelenteni a Fúziós Rendeletben meghatározott küszöbértékek miatt.¹⁰¹ A gyakorlatban viszonylag ritkán fordultak elő ezen az alapon bejelentett összefonódások.¹⁰²

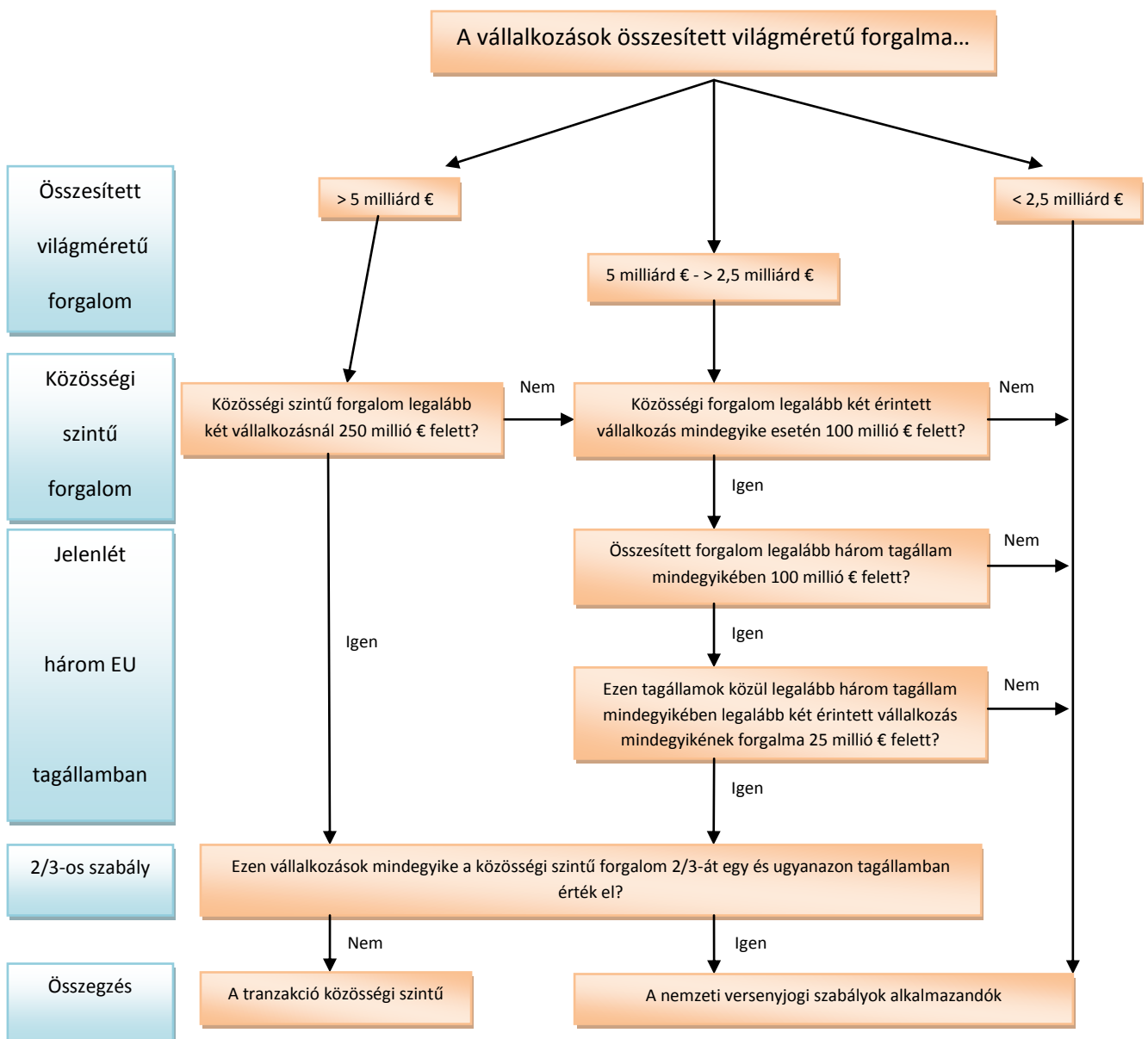
Az alábbi ábra (*1. sz. ábra*) segítségével szemléltetem a Fúziós Rendelet által szabályozott bejelentési kötelezettséget.

⁹⁹ Fúziós Rendelet 1. cikk (3) bek.

¹⁰⁰ WHISH, 2010, 826. o.

¹⁰¹ Előfordulhat például az, hogy azt a jelentős vállalkozások által alapított közös vállalatot, amelyben a vállalkozások valamely japán ipari tevékenységüket egyesítik, a Fúziós Rendelet alapján akkor is be kell jelenteni, ha a közös vállalat nincs jelen, illetve nincs is hatással az EK piacára, viszont nagyvállalatainak forgalma meghaladja az 1. cikkben előírt küszöbértékeket. Ilyenkor azonban igénybe vehető az egyszerűsített eljárás. WHISH, 2010, 479. o.

¹⁰² Ilyen volt például a Comp/M.4439 sz. Ryanair/Aer Lingus ügy. Az Európai Bizottságnak az új Fúziós Rendelet alatti első tiltása 2007-ben, amikor a Bizottság úgy döntött, hogy nem engedélyezi a két nagy ír légi közlekedési vállalkozás közötti koncentrációt, mert alapvetően 35 útvonalon okozott volna versenyproblémát, ezek közül 22 esetben megszűnt volna az utazók választási lehetősége, amellyel monopólium jönne létre. A két vállalkozás együttesen 60 % körüli részesedésre tett volna szert a piacokon.



1. sz. ábra: A bejelentési kötelezettség a Fúziós Rendelet alapján¹⁰³

3.1.3. A forgalom kiszámítása

A **Fúziós Rendelet** a **Tpvt.**-nél részletesebb, de alapvetően hasonló szabályokat határoz meg. Az alábbiakban csak a fontosabb rendelkezéseket emelem ki.

A teljes forgalom¹⁰⁴ a rendelet értelmében az érintett vállalkozások által az előző pénzügyi évben a vállalkozások rendes tevékenységi körébe tartozó termékek értékesítéséből

¹⁰³ Forrás: [http://www.wfv.com/Publications/Publication998/\\$File/WFW-euandgermanmergercontrol-2012.pdf](http://www.wfv.com/Publications/Publication998/$File/WFW-euandgermanmergercontrol-2012.pdf) alapján fordítottam. Utolsó letöltés ideje: 2013. március 12. (17:47)

¹⁰⁴ A *Rendelet* 5. cikke (4) bekezdésének rendelkezése szerint az érintett vállalkozások **teljes forgalmát** az alábbiak forgalmának **összegzésével** kell kiszámítani: **a)** az érintett vállalkozás; **b)** azon vállalkozások, amelyekben az érintett vállalkozás közvetlenül vagy közvetve: **i.** a tőkének vagy a vállalkozás eszközeinek több mint felét birtokolja, vagy **ii.** jogosult a szavazati jogok több mint felét gyakorolni, vagy **iii.** jogosult a felügyelő bizottság, az igazgatótanács vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületek tagjainak több mint felét kinevezni,

és szolgáltatások nyújtásából származó összeg, az árengedmények és a hozzáadott értékadó, valamint a forgalomhoz közvetlenül kapcsolódó egyéb adók levonása után. Egy érintett vállalkozás teljes forgalma nem tartalmazza a (4) bekezdésben említett vállalkozások bármelyike közötti termékértékesítést vagy szolgáltatásnyújtást. A Közösségen és a tagállamon belüli forgalom az esettől függően a Közösségen vagy a tagállamon belüli vállalkozásoknak vagy fogyasztóknak értékesített termékeket és teljesített szolgáltatásokat foglalja magában.¹⁰⁵

Az árengedmények, a hozzáadottérték-adó és más, közvetlenül a forgalomhoz kapcsolódó adók - mint például alkoholos italokat vagy cigarettákat terhelő adók - levonandók bármilyen forgalmi értékből, mint ahogy a vállalkozáscsoport tagjai közötti belső forgalom is.¹⁰⁶

Megjegyzendő, hogy a **Tpvt. a Fúziós Rendelethez** hasonlóan speciális szabályokat tartalmaz az árbevétel kiszámítására biztosító intézetek, illetve hitelintézetek esetében.

3.1.4. A bejelentések benyújtása¹⁰⁷

A bejelentéseket az ún. CO-formanyomtatvány¹⁰⁸ („FORM CO”) minta szerint kell megtenni.¹⁰⁹ A formanyomtatvány jelentős mennyiségű információ benyújtását követeli meg a bejelentő vállalkozásoktól. Egyes esetekben a bejelentést „egyszerűsített formanyomtatványon” is be lehet nyújtani, felszabadítva a feleket egyes, egyéb esetekben teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségek alól.¹¹⁰

vagy **iv.** jogosult a vállalkozás ügyeit irányítani; **c)** azon vállalkozások, amelyek egy érintett vállalkozásban a b) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel rendelkeznek; **d)** azon vállalkozások, amelyekben egy, a c) pontban említett vállalkozás a b) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel rendelkezik; **e)** azon vállalkozások, amelyekben két vagy több, az a)–d) pontban említett vállalkozás közösen rendelkezik a b) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel.

¹⁰⁵ Fúziós Rendelet 5. cikk (1) bek.

¹⁰⁶ WHISH, 2010, 827. o.

¹⁰⁷ A Bizottság hiányosnak nyilváníthatja a bejelentést (ha például nem tartalmazza a szükséges információkat), amely esetben a döntéshozatalra rendelkezésre álló határidők nem indulnak meg. A bejelentés elutasítása nagyon súlyos következményekkel járhat. Ennek kiküszöbölése érdekében a DG Comp (Directorate General of the Commission for Competition Policy- a Bizottság versenyügyekért felelős főigazgatósága) közzétette a „*jól bevált ügyviteli gyakorlatokra vonatkozó iránymutatását az EK fúzióellenőrzési eljárás lebonyolítása vonatkozásában.*” Részletesen lásd: <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/proceedings.pdf> Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. (17:50)

¹⁰⁸ A CO-formanyomtatvány egy eredeti, aláírt papíralapú példányát el kell juttatni az Európai Bizottsághoz - további 5 papíralapú másolattal és mellékletekkel, valamint a bejelentés 32 CD- vagy DVD-ROM alapú elektronikus példányával együtt.

¹⁰⁹ <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html> Utolsó letöltés ideje: 2013. március 4. (08:30)

¹¹⁰ Részletesen lásd: A vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 802/2004/EK Bizottsági Rendelet (2004. április 21.) I. és II. melléklete.

3.1.5. Kinek kell bejelentenie az összefonódást?

A bejelentést közösen kell megtenni összeolvadás, vagy beolvadás, illetve közös irányítás megszerzése esetében. Egyébként az irányítást szerző köteles a bejelentést megtenni.¹¹¹

3.1.6. A bejelentési kötelezettség határideje

A Rendelet szerint azon összefonódásokat, amelyek elérik a meghatározott küszöbszámokat, és ezáltal uniós léptékűnek minősülnek, be kell jelenteni az Európai Bizottsághoz a végrehajtásuk előtt, de a szerződés, nyilvános ajánlattétel bejelentését, vagy az irányítás megszerzését követően.¹¹²

A magyar verseny törvényhez képest azonban egy **többletelemet** is tartalmaz az **uniós szabályozás**, méghozzá azt, hogy ha az érintett vállalkozások bizonyítják a jóhiszeműségüket arra nézvéen, hogy a szerződést meg kívánják kötni, vagy nyilvános ajánlatételi szándékot tesznek közzé, akkor előzetesen is bejelenthetik az összefonódást.¹¹³

Megjegyzendő, hogy a bejelentésre nincs megállapítva felső határidő. A Rendelet ugyanis eltörölte a bejelentésre nyitva álló egyhetes határidőt, tekintettel arra, hogy bizonyosságot nyert az, hogy egyrészt nem tartható, másrészt nincs is rá szükség. A kereskedelmi ügyletekben a feleknek érdekük fűződik az eljárás gyors befejezéséhez, ezért a gyakorlatban az érintett vállalkozások nem késlekednek a bejelentéssel.¹¹⁴ Ezenfelül így rugalmasabbá vált a rendszer, és egyszersmind egyszerűbb lett a más joghatóságokkal való koordináció is az összefonódások vizsgálata során.¹¹⁵

3.1.7. A bejelentési kötelezettség elmulasztásának következményei

Aki szándékosan vagy gondatlanságból bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, arra az Európai Bizottság pénzbírságot szabhat ki. A Rendelet továbbá előírja, hogy a Bizottság által vizsgálandó összefonódás a bejelentése előtt, vagy amíg a közös piaccal összeegyeztethetővé nem lett nyilvánítva, nem valósulhat meg.¹¹⁶

Ezen felül minden olyan ügylet, amelyet be kellett volna jelenteni, de ezt nem tették meg, érvénytelen mindaddig, amíg nem dönt arról az Európai Bizottság. Amennyiben a

¹¹¹ Fúziós Rendelet 4. cikk (2) bek.

¹¹² Fúziós Rendelet 4. cikk (1) bek.

¹¹³ Fúziós Rendelet 4. cikk (1) bek.

¹¹⁴ KENDE- SZÚCS, 2011, 154. o.

¹¹⁵ http://europa.eu/legislation_summaries/competition/firms/l26096_hu.htm Utolsó letöltés ideje: 2013. március 4. (07:53)

¹¹⁶ Fúziós Rendelet 14. cikk (2) bek.

brüsszeli intézmény úgy rendelkezik, hogy az összefonódás a közös piaccal összeegyeztethetetlen, akkor akár az összefonódás megszüntetéséről és az eredeti állapot helyreállításáról is határozhat. Ha azonban nem kíván ilyen eszközhöz nyúlni, mert például a szankció nem áll arányban a jogsértéssel, akkor bármilyen egyéb intézkedést meghozhat, amely alkalmas az összefonódás előtt fennálló helyzet helyreállítására.¹¹⁷

A Bizottság ideiglenes intézkedésről is határozhat, ha megállapítást nyer, hogy a bejelentett összefonódás – habár a rendelet hatálya alá tartozik – nem támaszt komoly kétségeket a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, vagy ha egy egyszerű módosítás elégséges ahhoz, hogy azt a közös piaccal összeegyeztethetővé tegyék.

A közös piaccal való összeegyeztethetőségről vagy össze nem egyeztetetőségről, illetve a pénzbírságok vagy kényszerítő bírságok kiszabásáról szóló határozatok elfogadása előtt konzultálni kell az EU-tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak képviselőiből álló tanácsadó bizottsággal. A Bíróság a kiszabott pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot megsemmisítheti, csökkentheti vagy felemelheti.¹¹⁸

3.2. Az áttételi szabályok

Az uniós rendszer kizárólagos jellegűnek tekinthető, azaz - néhány kifejezett kivételtől eltekintve - a tagállami versenyhatóságok nem jogosultak a közösségi léptékű fúziók ellenőrzésére: ez az ún. „egyablakos” („one-stop shop”) rendszer, amelynek köszönhetően elkerülhetővé válnak a többszörös bejelentések, csökkenti a párhuzamos eljárások okozta idővesztést és költségeket, valamint kizárja az egymásnak ellentmondó értékelések előfordulását.¹¹⁹

Az áttételi szabályok - azaz az egyablakos rendszer alóli kivételek - célja, hogy a szubszidiaritás elvének megfelelően optimális ügyelosztást biztosítson a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok között. A rendelet megteremti annak lehetőségét, hogy valamely ügyet a Bizottságtól a nemzeti hatóságokhoz, és fordítva, a tagállami hatóságoktól a Bizottsághoz lehessen áttenni.¹²⁰ Az áttételi szabályok egyrészt biztosítják, hogy a Bizottság valóban csak a határon átnyúló összeolvadásokkal foglalkozzon, másrészt tagállami hatáskörben maradnak azok a tranzakciók, amelyek csak helyi, illetve tagállami piacokra

¹¹⁷ BOYTHA- TÓTH, 2010, 206. o.

¹¹⁸ http://europa.eu/legislation_summaries/competition/firms/l26096_hu.htm Utolsó letöltés ideje: 2013. március 4. (07:57)

¹¹⁹ KENDE- SZÚCS, 2011, 149. o.

¹²⁰ KENDE- SZÚCS, 2011, 152. o.

fejtenek ki hatást.¹²¹ A Bizottság azonban azt is elismeri, hogy az ilyen ügyek szétaprózása, vagyis azok részleges áttétele egy vagy több tagállamhoz elviekben nem kívánatos, mégis szükséges lépés.¹²²

A Bizottság véleményével egyetértve magam is úgy látom, hogy az áttételi szabályokat racionális és akceptálható elvek mentén alkották meg, amelyek valóban megteremtik az optimális ügyelosztást a Bizottság és a tagállamok között. Figyelembe kell venni azonban azt is, hogy a gyakorlatban a rendszer közel sem működik tökéletesen, így azt folyamatos fejlesztésnek kell alávetni.¹²³

3.2.1. A közösségi léptékű összefonódások áttétele a Bizottságtól a tagállamok hatóságaihoz

Az ügyek áttétele akkor lehetséges, ha azt az összefonódásban érintett felek kérték a bejelentés megtétele előtt („bejelentés előtti áttétel”) vagy valamely tagállam vagy tagállamok kérte, ill. kérték a bejelentés megtételét követően („bejelentés utáni áttétel”). A Bizottságnak az ügy valamely tagállamhoz történő áttételéről szóló határozatát a Bizottság eljárását kívánó harmadik személyek megtámadhatják.¹²⁴

- Áttétel bejelentés előtt

A Rendelet lehetővé teszi egy tranzakcióba részes feleknek (tehát nem csak a tagállamoknak), hogy „indokolt beadványt” terjesszenek a Bizottság elé, miszerint az összefonódás jelentős hatással lesz egy tagállam olyan piacára, amely egy elkülönült piac valamennyi jellegzetességét mutatja, és ezért azt egészben vagy részben a tagállamnak kellene vizsgálnia.¹²⁵ A felek kezdeményezési jogát az indokolja, hogy leginkább ők rendelkeznek releváns információval arról, hogy a majdani megállapodás milyen hatást gyakorolhat a versenyre, sőt az illetékes hatóság előzetes tisztázásával költség és idő spórolható meg.¹²⁶

- Áttétel bejelentés után

Ezt a szabályt „német klauzulának” is nevezik, mert a német hatóságok nyomatékos kérésére vették bele még a ’89-es rendeletbe. A Rendelet 9. cikke értelmében egy

¹²¹ Bővebben lásd: Az áttételi szabályok részleteit a Bizottság az összefonódási ügyek áttételéről szóló HL 2005/C 56/02 közleményben ismerteti.

¹²² WHISH, 2010, 831. o.

¹²³ A bejelentés utáni áttételből adódó gyakorlati problémákról részletesen lásd: NAGY Aranka: *Áttételi kérelmek - tagállami nagytó alatt*. In: Versenytükrök, 2011/1 (VII. évf., 1. szám), Budapest, kiadja a Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központja, 13-19. o.

¹²⁴ WHISH, 2010, 831. o.

¹²⁵ Fúziós Rendelet 4. cikk (4) bek.

¹²⁶ KENDE- SZÚCS, 2011, 152. o.

tagállam kérésére a Bizottság átteheti a közösségi léptékű összefonódást az adott tagállam nemzeti versenyhatóságához, ha:

- a) egy összefonódás azzal fenyeget, hogy jelentősen veszélyezteti a versenyt az adott tagállamon belül egy olyan piacon, amely rendelkezik egy elkülönül piac valamennyi jellemzőjével, vagy
- b) az összefonódás egy adott tagállamon belül hatással van a versenyre egy olyan piacon, amely rendelkezik egy elkülönült piac minden jellemzőjével, és nem képezi a közös piac jelentős részét.¹²⁷

A gyakorlatban a tagállamhoz való áttétel során problémák adódhatnak az érintett vállalkozások számára. Az Interbrew/Bass ügyben¹²⁸ a Bizottság az ügy egy részét az Egyesült Királyságba helyezte át. Ott a CC¹²⁹ a tranzakció egészének megtiltását kezdeményezte, amely egy különösen szerencsétlen kimenetel, mivel az adásvételi megállapodásban az Egyesült Királyság hatóságainak a jóváhagyása nem szerepelt felfüggesztő feltételként. Egy másik esetben¹³⁰ a Bizottság jóváhagyta az összefonódást, ám a tervezett felvásárlást Szlovákiában megtiltották a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerinti áttételt követően.¹³¹

3.2.2. A közösségi léptékkel nem bíró összefonódások áttétele a tagállamoktól a Bizottsághoz

A Rendelet ezen szabályai biztosítják a közösségi léptékkel nem bíró összefonódások Bizottsághoz történő áttételének lehetőségét, amely esetben azok élvezhetik az egyablakos fúzióellenőrzés előnyeit. Ez a gyakorlatban gyakran előforduló opció.

- Áttétel bejelentés előtt

A 4. cikk (5) bekezdése a felek számára megteremti annak lehetőségét, hogy javasolják a Bizottság számára olyan fúzió megvizsgálását, amely nem közösségi léptékű, de legalább három tagállam nemzeti versenyjoga alá tartozik. Az érintett tagállamoknak azonban **vétőjoga** van. Ennek értelmében a tagállam a Bizottság tájékoztatásától számított tizenöt munkanapon belül tiltakozhat az ügy Bizottság általi elbírálása ellen, tiltakozás esetén az **ügy nem tehető át** a Bizottsághoz.

¹²⁷ KENDE- SZÚCS, 2011, 152. o.

¹²⁸ Interbrew/Bass ügy Cm 5014 (2001)

¹²⁹ Competition Commission- Az Egyesült Királyság versenybizottsága.

¹³⁰ Comp/M. 3905 Tesco/Carrefour ügy (2005)

¹³¹ WHISH, 2010, 833. o.

- Áttétel bejelentés után

Eszerint egy vagy több tagállam kérelmezheti, hogy a Bizottság bírálja el a nem közösségi léptékű összefonódást a Fúziós Rendelet alapján, ha az hatással van a tagállamok közötti kereskedelemre és jelentősen befolyásolhatja a versenyt a kérelmező tagállam, illetve tagállamok területén.¹³²

Végül az ún. „angol klauzula” alapján - bár a tagállamok főszabály szerint nem alkalmazhatják nemzeti jogszabályaikat a közösségi léptékű összefonódásokra - a tagállamok jogos érdekeik védelmére megtehetik a szükséges intézkedéseket.¹³³ A rendelet szerint jogos érdeknek kell tekinteni a közbiztonsághoz, a média pluralitásához és a prudenciális szabályok betartásához fűződő érdeket. Ha egy tagállam egyéb érdek alapján kíván intézkedéseket foganatosítani, azok megtétele előtt köteles értesíteni a Bizottságot. A Bizottság dönt a tervezett intézkedésnek a közös piac általános elvével való összhangja felől.¹³⁴ Ez a kitétel lehetővé teszi, hogy egy tagállam a versenyjogon kívül eső intézkedéseket hozhasson, de csak abban az esetben, ha az megfelel az általános közösségi jogi elveknek, így például a diszkrimináció tilalmának és az arányosság elvének.¹³⁵

¹³² Fúziós Rendelet 22. cikk (1) bek.

¹³³ KOVÁTS Surd: *Az Európai Unió gazdasági joga 2.* kurzus keretében az „Összefonódásokról” tartott 2013. április 4-ei előadása.

¹³⁴ Fúziós Rendelet 21. cikk (4) bek.

¹³⁵ KENDE- SZÚCS, 2011, 152. o.

4. FEJEZET

A bejelentési kötelezettség vizsgálata az Európai Unió tagállamaiban

*„A világ törvényeit be kell tartani,
akkor is, ha nem tetszenek.”*

/Youn In-Wan/

Amint már utaltam rá, a bejelentési kötelezettség meghatározása során a jogalkotó általában az objektív és könnyen kezelhető árbevételi küszöbszámokra támaszkodik.

Habár a különböző jogrendszerekben a küszöbszámok alkalmazásának elterjedésével egységesedett és egyszerűsödött a bejelentési kötelezettség vizsgálata, egyes tagállamok a küszöbszámok szempontjából releváns árbevétel meghatározása során jelentősen eltérő megoldásokat választottak. Jogrendszerenként eltér ugyanis, hogy világméretű vagy belföldi - esetleg az Unióban elért - árbevételt kell-e számításba venni, továbbá a konkrét árbevétel meghatározásának módjában is jelentős különbségekkel szembesülhetünk. Változó például, hogy milyen megítélés alá esik a külföldi leányvállalatok árbevétele vagy, hogy milyen módon kell kiszűrni - illetve egyáltalán ki kell-e szűrni - a csoporton belüli vagy az összefonódás résztvevői közötti árbevételt.

Napjainkban a feleknek fokozott körültekintéssel kell eljárniuk a tranzakciók tervezése és lebonyolítása során, ugyanis a fúziókontroll-szabályok extraterritoriális hatálya miatt egy összefonódás több országban is bejelentés-köteles lehet, méghozzá akár anélkül is, hogy az adott országban bármelyik fél társasági képvisellel rendelkezne.

A bonyolult szabályozás folytán általában versenyjogászok feladata annak vizsgálata, hogy egy tranzakció mely országokban lehet bejelentés-köteles. Gyakorlati okok miatt jellemzően a piaci - például az árbevételi, illetve értékesítési - adatok alapján először azon jogrendszerek kiszűrése történik meg, ahol egyáltalán felmerülhet, hogy a tranzakció bejelentés-köteles lehet. Ezt követően azonban második lépésben meg kell határozni, hogy az érintett jogrendszerekben a tervezett tranzakció valóban összefonódásnak minősül-e, és hogy az előzetes szűréshez használt árbevétel számítása kompatibilis-e az adott jogrendszer speciális szabályaival. Ennek meghatározása az eltérő szabályokra tekintettel általában helyi jogi tanácsadó igénybevételét teszi szükségessé, amit a feleknek már tranzakció tervezése során figyelembe kell venniük.¹³⁶

¹³⁶ HEGYMEGI- BAKONYI - HORÁNYI- BAKI, 2011, 160. o.

4.1. Az „ex ante” hatósági vizsgálat¹³⁷

A fúziókontroll eszközrendszere lényegében az „ex ante” hatósági vizsgálat. Ez azt jelenti, hogy általában valamennyi fúzióellenőrzést szabályozó versenyjogi rendszerben a fúziókontroll hatálya alá eső összefonódásokat be kell jelenteni a versenyhatóságnak, amely miután megvizsgálja azt, az irányadó versenyjogi szabályokban megfogalmazott jogi teszt alapján eldönti, hogy a koncentrációt engedélyezi-e, vagy megtiltja.

Az „ex ante” kontroll biztosítására az alábbi megoldások alakultak ki:

1) Az egyik lehetséges eszköz szigorú bejelentési határidők előírása és ennek szankcionálása, amelyre példaként a **magyar szabályozás** hozható fel. Ebben az esetben a jogszabály előírja, hogy az egyes összefonódás típusoknál - amennyiben az adott összefonódás az árbevételi értékhatárok fölött van - az adott összefonódás a jog által meghatározott releváns jogi tény bekövetkeztét követően mennyi időn belül jelentendő be a hatósághoz.

2) A másik lehetséges megoldás annak előírása, hogy a bejelentendő összefonódást a versenyhatóság engedélyének hiányában nem lehet végrehajtani, azaz a hatóság döntéséig tilos olyan helyzetet létrehozni, hogy az összefonódás piaci hatásai érvényesülhessenek. A **német** versenyjogi terminológia e szabályra a „*Vollzugsverbot*” kifejezést használja, amely végrehajtási tilalmat jelent. E tilalomnak is többféle megjelenési formája lehet.

Az **angol** szabályozás például nem tiltja azt, hogy a vállalkozások az összefonódást az Office of Fair Trading¹³⁸ döntése előtt végrehajtsák. Abban az esetben azonban, ha a fúzió aggályokat vet fel, és ezért az OFT felterjeszti az ügyet a Competition Commission elé, a felek a fúziót már nem hajthatják végre.

Belgiumban a Conseil de la Concurrence¹³⁹ határozatának meghozataláig nem lehet olyan intézkedéseket tenni, melyek az irányított vállalkozás jogi értelemben vett függetlenségét megszüntetik, illetve a tranzakció versenyjogi értelemben vett felszámolását lehetetlenné teszik.

Hollandiában¹⁴⁰ a bejelentést követő négy hétig tilos a tranzakció végrehajtása, azonban kérelmezni lehet a holland versenyhatóságtól, hogy valamely fontos okból az ennél korábbi végrehajtást engedélyezze.

¹³⁷ Az alfejezet megírásához nagyrészt Dr. FEJES Gábor: *Versenyjogunk fejlődésének irányai*. In: Dr. Benisné Dr. Györfly Ilona (szerk.): *Harmincegyedik jogász vándorgyűlés*, Budapest, 2012, Magyar Jogász Egylet 205-207. o. tanulmányát használtam fel.

¹³⁸ OFT- az Egyesült Királyság versenyhivatala.

¹³⁹ Belgium versenyhatósága.

¹⁴⁰ *Nederlandse Mededingingsautoriteit*- Hollandia versenyhatósága.

Olaszországban ¹⁴¹ az összefonódás végrehajtása elviekben nem tilalmazott, ugyanakkor a versenyhatóság kötelezheti a feleket a végrehajtás felfüggesztésére, ha az összefonódással kapcsolatban komoly aggályok merülnek fel.

A **magyar jogban** kifejezett tilalmi szabály (*Vollzugsverbot*) jelenleg nincsen és nem lehet szankciót alkalmazni azért, ha a vállalkozások az összefonódást a GVH döntésének meghozatalát megelőzően végrehajtják. *Fejes Gábor, Marosi Zoltán és Szabó Lia* szerint ilyesmit ugyanis csak nagyobb jogrendszerek engedhetnek meg maguknak, illetve csak azok remélhetik, hogy ezt a szabályt valóban be is tartják.¹⁴² Ezzel ellentétben álláspontom szerint megfontolandó lenne tilalmi szabály megalkotása, hiszen ez egyszerre két hasznos funkciót is betöltene: egyrészt preventív módon felhívna a figyelmet a versenykorlátozó összefonódások bejelentésének kötelezettségére, másrészt pedig kilátásba helyezné azt a jogkövetkezményt, amellyel számolnia kellene a bejelentést megkerülő vállalkozásoknak. Így talán jobban lehetne ösztönözni a vállalatokat a jogkövető magatartásra.

3) A harmadik lehetséges eszköz az összefonódás végrehajtásához fűződő jogi hatások megtagadása, amelyet „*no-effect*” rezsimnek is neveznek. Tulajdonképpen ilyennek minősül minden olyan szabály, mely az adott jogban előírt „*Vollzugsverbot*” megsértését vagy kijátszását érvénytelenségi - vagy egyébként érvénytelenségre vezető - jogkövetkezményekkel szankcionálja. Ilyen például az **osztrák, a német vagy a közösségi jog**.

Az említett három eszköz kombinálható, és ahogy ez a fent leírtakból kitűnik, az egyes jogrendszerek ezt általában meg is teszik. A Tpv. 29. §-át¹⁴³ is az összefonódás joghatása ellen irányulónak értelmezi a joggyakorlat, így a hazai szabályozás ebben az értelemben egy „*no-effect*” rendszer.

Természetesen a versenyjognak azzal az esettel is számolnia kell, hogy az „*ex ante*” kontroll valamilyen okból - általában azért, mert valamely vállalkozás az engedélykérési kötelezettségének nem tesz eleget - elmarad. Ilyenkor az összefonódást annak bekövetkezése - azaz szerződésen alapuló összefonódás esetén a szerződés teljesítése - után kell megvizsgálni, és szükség esetén a versenypolitika végrehajtása érdekében a megfelelő lépéseket megtenni.

¹⁴¹ *Autorità garante della Concorrenza e del Mercato*- Olaszország versenyhivatala.

¹⁴² FEJES Gábor- MAROSI Zoltán- SZABÓ Lia: *Miben áll az összefonódást tilalmazó GVH-határozat polgári jogi hatása- dilemmák a versenyjog és a polgári jog határmezsgyéjén*. In: Jogtudományi Közlöny, LXI. évfolyam, 2006/ 11. szám, Budapest, Kiadja a LOGOD Bt., 412. o.

¹⁴³ A Tpv. 29. §-a értelmében a vállalkozásoknak a 24. § szerinti összefonódását eredményező szerződés létrejöttéhez a Gazdasági Versenyhivatal engedélyre van szükség.

Ehhez igazodóan a Tpv. is úgy rendezi a helyzetet, hogy amennyiben a GVH kényszerűségből - az „ex ante” kontroll helyett „ex post” - az összefonódás létrehozása után látja el feladatát, akkor széles mérlegelési jogkörben eljárva hozza meg azokat az intézkedéseket, amelyek a hatékony verseny helyreállítása érdekében szükségesek.¹⁴⁴

4.2. A bejelentési kötelezettséget megalapozó küszöbszámok a tagállamokban

Mindenekelőtt érdemes kiemelni, hogy amennyiben a Magyarországon érvényesülő küszöbszámokat - konkrétan az összes érintett vállalkozásra vonatkozó 15 milliárdos árbevételi küszöböt - összevetjük a bruttó hazai össztermékkel, akkor ennek alapján világosan kirajzolódik, hogy a magyar küszöb kifejezetten magasnak tekinthető mind a régióban, mind pedig Európa egészében. A „nagyobb” árbevételi küszöb Magyarországon a 2010-es GDP-hez viszonyítva annak kb. 0,6 ezreléke, míg például Csehországban ugyanez az érték 0,4 ezrelék, Lengyelországban a kisebb alternatív küszöb 0,1 ezrelék, Romániában 0,08 ezrelék, Németországban és Spanyolországban 0,2 ezrelék, Olaszországban pedig 0,3 ezrelék.¹⁴⁵

A következőkben górcső alá veszem azon tagállamokat, amelyek gazdasági jelentőségük miatt kiemelt pozíciót töltenek be az Európai Unióban.

4.2.1. Egyesült Királyság

Az **Enterprise Act 2002**¹⁴⁶ harmadik része tartalmazza az Egyesült Királyság fúzióellenőrzési szabályrendszerét.

A fúziók bejelentése az **Office of Fair Trading**-hez a következőképpen alakulhat:¹⁴⁷

a) Az OFT informális tanáccsal szolgálhat a vállalkozások részére egy meghatározott versenyprobléma kapcsán. Ezt akkor lehet igénybe venni, ha a felek igazolni tudják az ügylet lebonyolítására vonatkozó jóhiszemű szándékukat.

b) Az OFT ösztönzi a feleket az ún. „bejelentés előtti tárgyalások” kezdeményezésére. Ennek előnye, hogy a konzultáció során az OFT vizsgálóival megismertethetők például a bonyolult és/vagy ismeretlen piacok, továbbá a tárgyalások segíthetnek azonosítani az OFT számára szükséges információkat és bizonyítékokat, végül pedig így elkerülhető, illetve csökkenthető a későbbi eljárásban – az amúgy is megterhelő - hatósági adatkérés.

¹⁴⁴ Tpv. 31. §

¹⁴⁵ Magyar Versenyjogi Egyesület észrevétele (2011) In: <http://www.gvh.hu/domain2/files/modules/module25/1737420B165DC9602.pdf> Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. (21:20)

¹⁴⁶ A vállalkozásokról szóló törvény.

¹⁴⁷ WHISH, 2010, 911. o.

c) Az Enterprise Act 96-100. szakaszai rendelkeznek a törvényen alapuló önkéntes előzetes bejelentésről, melynek előnye, hogy az OFT-nek 20 munkanapon belül el kell döntenie, hogy átteszi-e az ügyet a CC-hez.¹⁴⁸

Habár az összefonódások bejelentése¹⁴⁹ nem kötelező, az „Office of Fair Trading” bármikor felülvizsgálhatja azon fúziót, amely a meghatározott küszöbszámot eléri. Ezért az érintett vállalkozásoknak érdemesebb inkább bejelenteni a tervezett összefonódást, sem minthogy vállalni az összefonódás végrehajtásával járó azon kockázatot, hogy a Versenyhivatal utólag hoz olyan határozatot, amelyben megtiltja azt, hiszen egy ilyen döntés komoly pénzügyi és kereskedelmi következményekkel járhat.¹⁵⁰

4.2.2. Németország

Azon vállalkozások, melyek forgalma meghaladja a német versenytörvény (*Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen, GWB*) által meghatározott küszöbértéket, kötelesek az összefonódást bejelenteni¹⁵¹ a Bundeskartellamt-nak.

Érdekesség, hogy Németországban kifejezett lehetőség van arra, hogy a vállalatok versenyszempontok miatt megtiltott összefonódását a gazdasági miniszter - a gazdaság egészére gyakorolt pozitív hatásokra vagy a közérdekre hivatkozva - mégis engedélyezzen, ezáltal teret engedve a versenypolitikában az iparpolitikai céloknak.¹⁵² A szakasz alkalmazására azonban mind ez idáig igen ritkán került sor.¹⁵³

¹⁴⁸ A tárgyi joghatóság vonatkozásában az Enterprise Act 22. szakaszának (1) bekezdése és 33. szakaszának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fúziók áttehetőek a CC-hez, ha releváns összefonódási helyzet alakult vagy alakulna ki, és ha a helyzet „a verseny lényeges csökkenését eredményezte vagy eredményezné az Egyesült Királyságban az áruk vagy szolgáltatások bármely piacán vagy piacain”. CC: „Competition Commission” (Versenybizottság- Egyesült Királyság)

¹⁴⁹ Az adott összefonódáshoz engedély szükséges, ha: az érintett vállalkozások forgalma az Egyesült Királyságban meghaladja a **70 millió fontot** (kb. **82 millió eurót**) vagy az érintett vállalkozások együttes piaci részesedése eléri a **25%-ot**. Az Egyesült Királyságban érvényesülő vegyes bejelentési rendszerből adódóan az első feltétel az árbevétel alapján megállapított küszöbszám, míg a második érték a piaci részesedés szerinti érték. *UK Merger Control Under the Enterprise Act 2002* In: http://www.slaughterandmay.com/media/64563/uk_merger_control_under_the_enterprise_act_2002_-_nov_2009.pdf Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. (21:54)

¹⁵⁰ KIRCH, Pierre- JOSSELYN, Lucas - *Outlook for 2011 of Merger Control in the EU: First Prohibition Decision in More Than Three Years* In: <http://www.paulhastings.com/assets/publications/1833.pdf> Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. (19:24)

¹⁵¹ Így kötelező a bejelentés, ha az előző üzleti évben elért nettó forgalom alapján: az összes érintett vállalkozás világméretű forgalma meghaladja az **500 millió eurót** és ha legalább két vállalkozás az együttes árbevételét Németországban érte el, ahol az egyik vállalkozás forgalma meghaladta a **25 millió eurót**, a másik vállalkozás pedig az **5 millió eurót**.

http://www.bundeskartellamt.de/wEnglisch/Fusionskontrolle_e/fusionskontrolle_eW3DnavidW2641.php Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. (20:13)

¹⁵² Ld.: az 1958. évi német versenytörvény 42. cikk.

¹⁵³ KENDE- SZÚCS, 2011, 101. o.

4.2.3. Franciaország

Franciaországban a „Code de Commerce”¹⁵⁴ a bejelentési kötelezettséget az alábbi küszöbszámok alapján határozza meg:

- az összes érintett vállalkozás világméretű forgalma meghaladja az **150 millió eurót** (kiskereskedelmi szinten **75 millió euró**) és
- legalább két érintett vállalkozás belföldi árbevétele meghaladja az **50 millió eurót**. (kiskereskedelemben a **15 millió eurót**).¹⁵⁵

Ha az összefonódást elmulasztották bejelenteni, akkor az érintett vállalkozás Franciaországban elért teljes előző évi nettó árbevételének 5%-ig terjedő bírsággal sújtható, míg természetes személy esetén a kiszabható pénzbírság összege elérheti akár a **másfél millió eurót**.¹⁵⁶









Az EU tagállamaiban meghatározott küszöbszámok részletes összehasonlítását az alábbi táblázat (1. sz. táblázat) tartalmazza.










¹⁵⁴ Francia kereskedelmi törvénykönyv.






¹⁵⁵ HARLÉ, Nicolas- OMBREGT, Philippe- COOL, Karel – *Merger Control and Practice in the BRIC Countries vs. the EU and the US: Review Thresholds* In: <http://blog.insead.edu/2012/08/merger-control-and-practice-in-the-bric-countries-vs-the-eu-and-the-us-review-thresholds/> Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. (20:56)

¹⁵⁶ *The International Comparative Legal Guide to: Merger Control 2011* In: http://www.vogel-vogel.com/sites/vogel-vogel/files/ICLG%20-%20MC11_Chapter-17-France.pdf Utolsó letöltés ideje: 2013. március 7. (18:07)

1. sz. táblázat: A EU tagállamaiban érvényesülő küszöbszámok (2010. augusztusi adatok)

<p>Ausztria</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom > 300 M €; és • együttes belföldi forgalom > 30 M €; és • az összes érintett vállalkozás közül legalább két vállalkozás világméretű forgalma > 5 M €; és • belföldi piacra hatással van <u>kivéve</u>, ha csak az egyik érintett vállalkozás belföldi forgalma > 5 M €; és a többi érintett vállalkozás együttes világméretű forgalma ≤ 30 M € 	<p>Csehország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes belföldi forgalom > 1,5 milliárd CZK (58 M €) és az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma > 250 M CZK (10 M €); vagy • legalább az egyik érintett vállalkozás belföldi forgalma vagy az irányítást megszerzőé > 1,5 milliárd CZK és a másik érintett vállalkozás világméretű forgalma > 1,5 milliárd CZK
<p>Belgium</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes belföldi forgalom > 100 M €; és • az összes érintett vállalkozás közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma ≥ 40 M € 	<p>Dánia</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes belföldi forgalom ≥ 3,8 milliárd DKK (509,7 M €) és az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma ≥ 300 M DKK (40,2 M €); vagy • legalább az egyik érintett vállalkozás belföldi forgalma ≥ 3,8 milliárd DKK (509,7 M €) és a többi érintett vállalkozás közül legalább az egyik vállalkozás világméretű forgalma ≥ 3,8 milliárd DKK (509,7 M €)
<p>Bulgária</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az érintett vállalkozások együttes helyi forgalma > 25 M BGN (12,78 M €); és • az alábbi feltételek közül valamelyik teljesül: <ul style="list-style-type: none"> - az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás helyi forgalma > 3 M BGN (1,53 M €); vagy - az irányítást megszerző vállalkozás helyi forgalma > 3 M BNG (1,53 M €) 	<p>Egyesült Királyság</p> 	<p>Önkéntes a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az érintett vállalkozások belföldi forgalma > 70 M GBP (82 M €); vagy • együttes piaci részesedés ≥ 25%
<p>Ciprus</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az összes érintett vállalkozás közül legalább két vállalkozás világméretű forgalma > 2 M CYPŁ (3,4 M €); és • legalább egy érintett vállalkozás van „kereskedelmi tevékenysége” Ciprusban; és • ≥ 2 M CYPŁ (3,4 M €) együttes világméretű forgalom összefügg az árukkal/szolgáltatásokkal Ciprusban vagy ezen hatást igazoló nyilatkozat, amelyet a kereskedelemért, iparért, turizmusért felelős miniszter adhat ki 	<p>Észtország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes belföldi forgalom > 100 M EEK (6,4 M €); és • az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma > 30 M EEK (1,9 M €)

<p>Finnország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom > 350 M €; és • az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma > 20 M € 	<p>Lettország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az összes vállalkozás belföldi forgalma > 1,5 M Lats (kb. 2,13 M €); és vagy • az érintett vállalkozások együttes belföldi forgalma > 25 M Lats (kb. 35,6 M €); vagy • együttes piaci részesedés >40%
<p>Franciaország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom > 150 M €; és • az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma > 50 M € 	<p>Litvánia</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes forgalom > 30 M LTL (8,7 M €); és • az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma > 5 M LTL (1,4 M €) <p>Világméretű a forgalom a litván vállalatoknak, és belföldi a külföldi vállalatoknak. Lehetőség van utólag is eleget tenni a követelménynek.</p>
<p>Görögország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés az összefonódás előtt, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom ≥ 150 M € és az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma > 15 M € <p>Kötelező a bejelentés a végrehajtott összefonódás után 1 hónapon belül, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes görög piaci részesedés ≥ 10% (ha a vállalkozás jelen van Görögországban); vagy • együttes belföldi forgalom ≥ 15 M € 	<p>Luxemburg</p> 	<p>NINCS ÖSSZEFONÓDÁS-ELLENŐRZÉSI RENDSZER.</p>
<p>Hollandia</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom > 113,45 M € az előző naptári évben; és • az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás helyi forgalma > 30 M € 	<p>Magyarország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes árbevétele > 15 milliárd Ft. (kb. 55 M €); és • az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás belföldi árbevétele > 500 M Ft. (kb. 1,85 M €) <p>A világméretű forgalom kiterjed a magyar vállalatokra, a belföldi forgalom a külföldi vállalatokra.</p>
<p>Írország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az érintett vállalkozások közül legalább két vállalkozás helyi forgalma > 40 M €, és • az egyik érintett vállalkozás belföldi forgalma ≥ 40 M €; és • legalább két érintett vállalkozás aktívan tevékenykedik Írországban (vagy Észak-Írországban) 	<p>Málta</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes belföldi forgalom > 2.329.373 €; és • az összes vállalkozás belföldi forgalma > 10%-a az együttes világméretű forgalomnak
<p>Lengyelország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom > 1 milliárd €; vagy • együttes lengyel forgalom > 50 M €; vagy • üzletresz megszerzése esetén csak az a forgalom számítandó be, amelyet az irányítást megszerző vállalkozás elért Lengyelországban <u>kivéve</u>, ha az érintett vállalkozás belföldi forgalma ≤ 10 M € az összefonódást megelőző két évben 	<p>Románia</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a résztvevő vállalkozások együttes világméretű forgalma > 10 M €; és • az összes résztvevő vállalkozás közül legalább két vállalkozás belföldi forgalma > 4 M €
<p>Németország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom > 500 M €; és • legalább az egyik érintett vállalkozás belföldi forgalma > 25 M €; és • a másik érintett vállalkozás belföldi forgalma > 5 M EUR 	<p>Spanyolország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 30%-os részesedés a hazai piacon, illetve ezen belül a releváns földrajzi piacon; vagy • együttes belföldi forgalom > 240 M € és legalább két érintett vállalkozás belföldi forgalma > 60 M €

<p>Olaszország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes belföldi forgalom > 472 M €; vagy • irányítást megszerző vállalkozás belföldi forgalma > 47 M € 	<p>Svédország</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes helyi forgalom > 1 milliárd SEK (kb. 106,9 M €); és • legalább két érintett vállalkozás helyi forgalma > 200 M SEK (kb. 21,4 M €)
<p>Portugália</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes piaci részesedés Portugáliában > 30%, vagy • együttes belföldi forgalom > 150 M €; és • legalább két érintett vállalkozás belföldi forgalma > 2 M € 	<p>Szlovákia</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes világméretű forgalom ≥ 46 M € és legalább két érintett vállalkozás belföldi forgalma ≥ 14 M €; vagy • legalább az egyik érintett vállalkozás belföldi forgalma ≥ 19 M € és legalább egy másik érintett vállalkozás világméretű forgalma ≥ 46 M €
<p>Szlovénia</p> 	<p>Kötelező a bejelentés, ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • együttes belföldi forgalom > 35 M €; és • irányítást szerző vállalkozás belföldi forgalma > 1 M € • Utólagos bejelentés lehetséges, ha a vállalkozásoknak > 60%-os részesedésük van a szlovén piacon 		

Forrás: <http://www.linklaters.com/Publications/GlobalCounsel/Pages/Index.aspx> alapján fordítottam.¹⁵⁷

¹⁵⁷ Utolsó letöltés ideje: 2013. március 12. (18:08)

Összefoglalás

*„Ahhoz, hogy a törvényen kívül éljünk,
becsületesnek kell lenni.”*

/Bob Dylan/

A dolgozat középpontjában az összefonódásokra vonatkozó bejelentési kötelezettség magyar és európai feltételeinek vizsgálata állt. Ennek megfelelően részleteiben feltártam a magyar versenytörvény, illetve a Fúziós Rendelet idevágó rendelkezéseit, továbbá összehasonlító táblázatban rendszereztem a tagállamok által alkalmazott - bejelentési kötelezettségre vonatkozó - küszöbszámokat. Emellett magyarázatot adtam arra a kérdésre, hogy miért fontos egyáltalán az összefonódások állami kontrollja, kitértem a szabályozások hátterére, rámutattam az esetleges eltérésekre, és ehhez kapcsolódóan említést tettem arról, hogy még az olyan objektív és relatíve részletesen szabályozott feltételek, mint az árbevétel alapú küszöbszámok teljesülése is milyen értelmezési problémákat vethet fel. Végül – ahol ennek helye volt – releváns versenyjogi döntésekre hivatkoztam, illetve személyes véleményemet is belefűztem az értekezésbe.

Álláspontom szerint a tanulmány újszerűsége abban ragadható meg, hogy ilyen - a gyakorlatban felmerülő problémákat is felvető, összehasonlító táblázattal tarkított, és az összes tagállamra kiterjedő - részletes és átfogó elemzést az összefonódások bejelentésének jogi kritériumairól a hazai jogirodalomban talán nem is találunk.

Úgy vélem dolgozatom, ha nem is maradéktalanul, de elérte a kitűzött célját, hiszen - a lehetőségekhez mérten – egységesen összefoglalja mindazokat az ismereteket, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a vállalatok a lehető legkisebb költségráfordítással és idővesztéssel, jogszerűen egyesítsék erejüket, illetve befolyásukat. Dolgozatom a versenyjogászok feladatát is megkönnyíti, hiszen a bonyolult szabályozás miatt nem könnyű annak eldöntése, hogy egy tranzakció mely országokban és milyen feltételek mellett bejelentés-köteles. A gyakorlatban ennek meghatározására a felek már a tranzakció tervezése során igényt tartanak jogi tanácsadó segítségére. Végül bízom abban, hogy pályamunkám a versenyjog iránt érdeklődők figyelmét is felkeltette, és ezáltal kedvük támad belevágni ezen terület további kutatásába.

Irodalomjegyzék

Könyvek, monográfiák

BALOGH Virág- NAGY CSONGOR István- PÁZMÁNDI Kinga- VEREBICS János- ZAVODNYIK József: *Magyar versenyjog*, Budapest, 2012, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft.

BOYTHA Györgyné- TÓTH Tihamér (szerk.): *Versenyjog*, Budapest, 2010, PPKE JÁK

DR. FEJES Gábor: *Versenyjogunk fejlődésének irányai*. In: Dr. Benisné Dr. Györffy Ilona (szerk.): *Harmincegyedik jogász vándorgyűlés*, Budapest, 2012, Magyar Jogász Egylet

HEGYMEGI- BAKONYI Zoltán- HORÁNYI Márton- BAKI Julianna: *A magyar fúziókontroll fejlődésének egyes kérdései*. In: Tóth Tihamér- Szilágyi Pál (szerk.): *A magyar versenyjog múltja és jövője- Jubileumi kötet a modern magyar versenyjog 20 éves fennállására*, Budapest, 2011, PPKE JÁK

KENDE Tamás- SZŰCS Tamás: *Bevezetés az Európai Unió politikáiba*, Budapest, 2011, Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft.

MISKOLCZI BODNÁR Péter: *A magyar versenyjog anyagi jogi szabályai*, Miskolc, 2011, Novotni Kiadó

MISKOLCZI BODNÁR Péter: *A versenytörvény magyarázata*, Budapest, 2002, KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft.

MISKOLCZI-BODNÁR Péter: *Versenyjog*, Miskolc, 2007, Novotni Kiadó

SZILÁGYI Pál: *Fúziókontroll Magyarországon- Alapvetések*. In: Tóth Tihamér- Szilágyi Pál (szerk.): *A magyar versenyjog múltja és jövője- Jubileumi kötet a modern magyar versenyjog 20 éves fennállására*, Budapest, 2011, PPKE JÁK

SZUCHY Róbert: *Verseny, szabályozás és a hatékonyság- A hatékonyság szerepe az Európai Unió összefonódás-ellenőrzési rendszere tükrében*. In: Nótári Tamás (szerk.): *Ünnepi tanulmányok Sárközy Tamás 70. születésnapjára*, Szeged, 2010, Lectum Kiadó

TÓTH Tihamér: *Az Európai Unió versenyjoga*, Budapest, 2007, CompLex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft.

WHISH, Richard: *Versenyjog*, Budapest, 2010, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft.

Folyóiratok

FEJES Gábor- MAROSI Zoltán- SZABÓ Lia: *Miben áll az összefonódást tilalmazó GVH-határozat polgári jogi hatása- dilemmák a versenyjog és a polgári jog határmezsgyéjén*. In: *Jogtudományi Közlöny*, LXI. évfolyam, 2006/ 11. szám, Budapest, Kiadja a LOGOD Bt.

NAGY Aranka: *Áttételi kérelmek - tagállami nagyító alatt*. In: *Versenytükör*, 2011/1 (VII. évf., 1. szám), Budapest, kiadja a Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központja

SZUCHY Róbert: *Az Európai Unió összefonódás-ellenőrzési rendszere a jogbiztonság tükrében*. In: *Gazdaság és Jog*, XVIII. évfolyam, 2010/ 7-8. szám, Budapest, HVG-ORAC

Felhasznált előadás

KOVÁTS Surd: *Az Európai Unió gazdasági joga 2. kurzus keretében az „Összefonódásokról” tartott 2013. április 4-ei előadása*. (Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Kar)

Jogforrások

1990. évi LXXXVI. törvény a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról (*Vtv.*)

1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról (*Tpvt.*)

A Bizottság 802/2004/EK rendelete (2004. április 21.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról

A Bizottság HL 2005/C 56/02 közlemény-tervezete az összefonódási ügyek áttételéről

A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a GVH Versenytanácsa elnökének 1/2008. számú közleménye

A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről

A Tanács 4064/89/EGK rendelete (1989. december 21.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről

A Versenytanács (24.3. sz. pont) Elvi Állásfoglalása (2010)

Az Európai Bizottság közleménye a 139/2004/EK tanácsi rendelet és a 802/2004/EK bizottsági rendelet alapján elfogadható korrekciós intézkedésekről HL c267 (2008)

Az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés (*EUMSZ*)

Code de Commerce (francia Kereskedelmi Törvénykönyv, 1841)

DG Competition Best Practices on the conduct of EC merger proceedings (20/01/2004)- A DG Comp (Directorate General of the Commission for Competition Policy- a Bizottság versenyügyekért felelős főigazgatósága) közzétette a „jól bevált ügyviteli gyakorlatokra vonatkozó iránymutatását az EK fúzióellenőrzési eljárás lebonyolítása vonatkozásában.”

Enterprise Act 2002 (UK) (a vállalkozásokról szóló törvény az Egyesült Királyságban)

Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (*GWB*) (1958.évi német versenytörvény)

Internetes hivatkozások

Bundeskartellamt honlapja:

http://www.bundeskartellamt.de/wEnglisch/Fusionskontrolle_e/fusionskontrolle_eW3DnavidW2641.php (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. 20:13)

DG Competition Best Practices on the conduct of EC merger proceedings (20/01/2004):
<http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/proceedings.pdf> (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. 17:50)

EU & German Merger Control:
[http://www.wfw.com/Publications/Publication998/\\$File/WFW-euandgermanmergercontrol-2012.pdf](http://www.wfw.com/Publications/Publication998/$File/WFW-euandgermanmergercontrol-2012.pdf) (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 12. 17:47)

EU honlapja:
http://europa.eu/legislation_summaries/competition/firms/126096_hu.htm (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 4. 07:53)

EU Merger Control Thresholds:
<http://www.linklaters.com/Publications/GlobalCounsel/Pages/Index.aspx> (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 12. 18:08)

European Commission honlapja:
<http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html> (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 4. 08:30)

EU Tájékoztató Szolgálat honlapja:
http://www.euvonal.hu/index.php?op=kozossegi_politikak&id=17 (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 3. 09:32)

GVH honlapja:
http://www.gvh.hu/gvh/alpha?do=2&st=1&pg=84&m5_doc=2178&m57_act=7 (Utolsó letöltés ideje: 2013. február 21. 12:58)

GVH elnökének 2011. évi Országgyűlési beszámolója:
<http://www.gvh.hu/domain2/files/modules/module25/219832ED1EB4492D7.pdf> (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 7. 18:24)

HARLÉ, Nicolas- OMBREGT, Philippe- COOL, Karel – *Merger Control and Practice in the BRIC Countries vs. the EU and the US: Review Thresholds*:
<http://blog.insead.edu/2012/08/merger-control-and-practice-in-the-bric-countries-vs-the-eu-and-the-us-review-thresholds/> (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. 20:56)

KIRCH, Pierre- JOSSELIN, Lucas - *Outlook for 2011 of Merger Control in the EU: First Prohibition Decision in More Than Three Years*:
<http://www.paulhastings.com/assets/publications/1833.pdf> (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. 19:24)

Magyar Versenyjogi Egyesület észrevétele (2011):
<http://www.gvh.hu/domain2/files/modules/module25/1737420B165DC9602.pdf> (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. 21:20)

The International Comparative Legal Guide to: Merger Control 2011:
http://www.vogel-vogel.com/sites/vogel-vogel/files/ICLG%20-%20MC11_Chapter-17-France.pdf (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 7. 18:07)

UK Merger Control Under the Enterprise Act 2002:

http://www.slaughterandmay.com/media/64563/uk_merger_control_under_the_enterprise_act_2002_-_nov_2009.pdf (Utolsó letöltés ideje: 2013. március 6. 21:54)

Jogesetek

Comp IV/M619.- Gencor/Lonrho ügy (1997)

Comp/M.2220- General Electric/Honeywell ügy (2001)

Comp/M.3732 - Procter & Gamble/Gillette ügy (2005)

Comp/M.3905 Tesco/Carrefour ügy (2005)

Comp/M.4439- Ryanair/Aer Lingus ügy (2007)

Cm 5014 (2001) Interbrew/Bass ügy

Cm 5208 (2001). Lloyds TSB Group plc/Abbey National plc.- ügy

T-102/96. sz. ügy Gencor Ltd. kontra Európai Közösségek Bizottsága (1997)

Vj-166/1994.- Zalakerámia-Rékerámia ügy

Vj-141/1999.- UTA Pharma- Cirrusz ügy

Vj-18/2009.- Magyar Telekom- KFKI Direkt ügy

Vj-90/2012.- Waberer's- SZEMEREY ügy

Vj-93/2012.- OTP Fordulat Tőkealap- D-ÉG ügy

Vj-95/2012.- Profi- COOP ügy